

MEDIU

Civic Labs

ANUL 1

2019-2020

VOLUMUL 2:

PREGĂTIRE ȘI RĂSPUNS ÎN CAZ DE SEISM

Code for
Romania

Bine ai venit în Civic Labs, locul în care tratăm România cu inovație.

România are multe probleme, toate importante și pe care nu le putem rezolva de pe o zi pe alta. În loc să ne oprim și să nu mai încercăm, în Civic Labs ne propunem să încercăm mai bine. Îndrăznim să numim inovație lucruri care nu par explicit legate de tehnologie, precum cercetarea și validarea problemelor, dar care încă sunt prea rar întâlnite și fără de care nu se mai poate continua. Ai în față un program care privește într-un mod nou nevoile reale ale societății și care va atrage cu sine un mod mai bun de a pune tehnologia la dispoziția societății civile, dar și un mod mai bun de a face CSR.

Un program al

Code for
Romania

Suținut de

Fundația
Vodafone
România

CUPRINS

8 DESPRE

Detalii despre metodologia Civic Labs și aria cercetată

11 ACTORI

Lista stakeholderilor și rolul fiecăruia în ecosistem

25 PROBLEME

Principalele blocaje identificate în cadrul cercetării

49 SOLUȚII

Descrierea soluțiilor identificate

80 ECHIPA

Echipa care rezolvă problemele României prin puterea tehnologiei

CIVIC LABS: GENERATORUL DE TEHNOLOGIE CIVICĂ

Tehnologia este, credem noi, unul dintre motoarele de schimbare socială. Pentru a putea activa forța acestuia am creat Civic Labs, instrumentul esențial pentru a produce această schimbare, strategic și cu rezultate pe termen lung, în șase arii cheie pentru România.

IMPLICARE CIVICĂ	TRANSPARENȚĂ	GRUPURI VULNERABILE
EDUCAȚIE	MEDIU	SĂNĂTATE

DE CE ESTE NEVOIE DE CIVIC LABS?

- Pentru că majoritatea ONG-urilor nu au capacitatea de a face cercetare și nici know-how-ul pentru a defini o soluție tehnică optimă într-un timp scurt. În contextul unor cicluri tradiționale de CSR care se bazează de cele mai multe ori pe call-uri scurte cu concurență mare, se aleg soluții tehnice care nu au premisele necesare să fie de succes.
- Pentru că mecanismele de finanțare obișnuite nu permit celui care implementează să învețe să fie autonom, ci doar îi dau resurse pentru a rezista în următoarele 12 luni. Odată ce se termină finanțarea, proiectele intră în „comă indusă” pentru că implementatorul nu își mai permite să le mențină active.
- Pentru că sunt prea multe momente în care se spune că nu știm de unde să ne apucăm să schimbăm ceva sau că suntem prea mici sau că sunt prea multe probleme ca să poți să produci o schimbare reală, strategică.

DE CE SĂ AM ÎNCREDERE ÎN CIVIC LABS?

Civic Labs funcționează pentru că este bazat pe colaborare. Încă de la primele sale etape - de cercetare și de identificare a problemelor unui domeniu - aduce împreună toți stakeholderii implicați - experți, instituții, companii, societate civilă - pentru a-i face parte din proces și a-i cointeresa să contribuie și pentru a nu duplica eforturi.

Civic Labs funcționează pentru că oferă soluții la cheie:

- Când o soluție este publicată pe platforma Civic Labs ea este rezultatul unor luni de cercetare calitativă și cantitativă făcută de oameni de cercetare în zeci de interviuri în profunzime, cu seturi de date analizate și măcinate în detaliu, cu prototipuri testate și validate cu beneficiari și utilizatori reali.
- Când un finanțator decide să deschidă un call public de finanțare pentru o soluție din Civic Labs, știe clar care va fi rezultatul, cum trebuie să arate, cum trebuie să se comporte și cum trebuie să producă un impact pozitiv.
- Când implementarea unei soluții este preluată de un ONG, acesta din urmă are susținerea, documentarea și suportul tehnic oferit de Code for Romania. Singurul lucru de care va avea nevoie în continuare este finanțarea dezvoltării tehnice.

Civic Labs funcționează pentru că aduce inovație și în standardul de lucru, nu doar un vocabular la modă:

- Ajutăm societatea civilă să implementeze proiecte digitale corecte, care să soluționeze probleme reale, care vin însoțite de un ghid de implementare și de sprijin specializat pe parcursul proiectului.
- Ajutăm finanțatorii să investească în aceste proiecte digitale având siguranța unei soluții bine gândite, cu indicatori de succes măsurabili, cu sprijin în monitorizare și evaluare. În același timp, îi ajutăm pe finanțatori să evite posibilitatea de a plăti cât nu face sau de a se trezi că, la anul, îi costă mai mult să repare sau să reconstruiască.

CE GĂSEȘTI ÎN **CIVIC LABS:** SOLUȚII LA CHEIE

**PROBLEME
VALIDATE**

**PROTOTIPURI
HIGH FIDELITY
TESTATE CU
UTILIZATORII**

**USER FLOWS &
USER STORIES**

**SPECIFICAȚII
TEHNICE**

**BUGET DE
DEVELOPMENT
TEHNIC**

CE URMEAZĂ DUPĂ CIVIC LABS

FIECARE SOLUȚIE ARE NEVOIE DE

**Una sau mai multe
organizații
non-profit care să
administreze
produsul**

**Unul sau mai mulți
finanțatori care să
acopere efortul de
dezvoltare tehnică și
punere în funcțiune a
soluției**

Code for Romania dezvoltă pro-bono, cu sprijinul comunității sale de voluntari, o parte dintre soluții, în limita a șase produse dezvoltate concomitent.

Adopția oricărei soluții din Civic Labs vine cu câteva obligații menite să asigure calitatea și sustenabilitatea produselor:

- un set clar de standarde de livrare a codului, a căror respectare va fi verificată de echipa Code for Romania,
- livrarea codului în format open source în repositoryul public Civic Labs în scopul reutilizării,
- supravegherea dezvoltării tehnice de către echipa Code for Romania.

O ȚARĂ MAI PUȚIN VULNERABILĂ

“Cutremurul va veni fără niciun avertisment. Pisicile și câinii nu se vor agita. Izvoarele nu vor bolborosi.” Acestea sunt câteva cuvinte din articolul publicat în Decât o Revistă care a trezit la viață discuția despre un pericol care ne paște pe toți. Un pericol despre care știm un singur lucru: este cel mai imprevizibil dezastru de amploare care ni se poate întâmpla. Am vrea să adăugăm și o altă nuanță, și anume că imprevizibilitatea nu se referă la certitudinea că el va avea loc, ci la momentul în care ne vom confrunta cu el.

În ultimul an am ales să ne îndreptăm atenția spre domeniul pregătirii și răspunsului în caz de seism. Am încercat să înțelegem care este capacitatea noastră ca societate să răspundem unui asemenea eveniment și cât de pregătiți suntem, la nivel individual, să facem față unui cutremur. La final de an de cercetare și incubare suntem bucuroși că putem spune că am descoperit o comunitate de organizații neguvernamentale coerente care colaborează cu succes, instituții publice deschise la dialog și 15 soluții digitale posibile dintre care două au devenit deja realitate. Împreună ne pregătim mai bine.

Olivia Vereha
Program Lead & UX Architect

75
ore de interviuri

24
probleme depistate

154
ore de incubare

15
soluții depistate

680
ore de prototipare

PREGĂTIRE ȘI RĂSPUNS ÎN CAZ DE SEISM

Un cutremur în România nu este o situație ipotetică. Este o certitudine că acest lucru se va întâmpla. În acest context, la mai bine de 40 de ani de la cutremurul din 1977, memoria colectivă a ascuns în profunzime amintirile aceluia dezastru în încercarea de a-și înăbuși teama. Dar realitatea este că, patru decenii mai târziu, Bucureștiul, la fel ca restul orașelor cu risc seismic ridicat, nu ar face față unui asemenea eveniment, iar pierderile de vieți omenești ar fi uriașe. Exercițiul Seism 2018, derulat de Departamentul pentru Situații de Urgență arată că cel puțin 4.587 persoane și-ar pierde viața, iar 8.585 ar fi rănite, 6 spitale vor fi distruse, 23 de unități spitalicești distruse parțial, iar 9 avariate, dar funcționale. O estimare, am spune noi, destul de optimistă.

Potrivit unui raport realizat de Banca Mondială, peste 75% din populație locuiește în zone care pot fi lovite de cutremure și în ultimii 100 de ani, 13 seisme au afectat România. Acestui procent i se adaugă și cel de 45%, care reprezintă cât din infrastructura critică de transport, energie, comunicare și alimentare cu apă se află în zonele de risc. Bucureștiul este cea mai vulnerabilă capitală europeană din punct de vedere al riscului seismic.

Ce putem face pentru a deveni mai puțin vulnerabili? Cum putem să prevenim daunele inutile și accidentele care se petrec din neștiință? Cum putem să ne asigurăm că un număr cât mai mare de victime beneficiază de ajutor și de îngrijire în timp util? Tehnologia este aici să ne ajute și să ne facă mai siguri pe noi, să ne sprijine în momentele în care panica pune stăpânire pe noi, să ne ajute să ne organizăm eficient și să răspundem nevoilor de ajutor cât de repede cu putință.

În paginile următoare vă prezentăm care sunt principalele blocaje pe care le-am identificat în cadrul cercetării derulate sub umbrela programului Civic Labs pe subiectul pregătirii și răspunsului în caz de seism major în România. În cadrul studiului am discutat cu numeroase organizații non-guvernamentale care derulează proiecte și programe în acest sens, cu arhitecți, specialiști, experți, ingineri și cu autoritățile competente pentru a identifica acele puncte nevralgice în care este nevoie de intervenție rapidă.

ACTORI

A. ACTORI INSTITUȚIONALI

DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (DSU)

DSU este structura operațională a Ministerului Afacerilor Interne care are atribuții de coordonare la nivel național în ceea ce privește prevenția și administrarea situațiilor de urgență, implicat a resurselor umane, materiale și financiare necesare restabilirii stării de normalitate. Aceste atribuții cuprind și oferirea de prim ajutor și asigurarea asistenței medicale de urgență în cadrul compartimentelor de primire a urgențelor.

Departamentul pentru Situații de Urgență coordonează Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne, Direcția Generală Management Urgențe Medicale, Direcția Medicală (în coordonare cu Ministerul Afacerilor Interne în cadrul căruia se află această direcție) și serviciile Salvamont prin colaborare cu autoritățile publice locale.

Direcția Generală Management Urgențe Medicale este o structură internă a DSU cu multiple atribuții *“pe linia monitorizării, controlului operațional și inspecției activității serviciilor de ambulanță și ale serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcare, pentru prevenirea situațiilor de urgență și gestionarea intervențiilor structurilor medicale în situații de urgență. revenirea situațiilor de urgență și asigurarea capacității de intervenție a structurilor medicale de urgență, prin monitorizarea, controlul operațional și inspecția activității serviciilor de ambulanță județene, respectiv al municipiului București, UPU/CPU, inclusiv aspectele organizatorice, operative și medicale ale serviciilor mobile de urgență, reanimare și descarcare”*. Cu alte cuvinte aceasta este direcția responsabilă pentru gestionarea intervenției medicale în situații de urgență, prin coordonarea resurselor necesare și a operațiunilor de intervenție. Un alt rol al acestei instituții este de a participa la elaborarea legislației specifice medicinei de urgență și analizarea oricărui act normativ care are impact asupra activității acesteia.

INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (IGSU)

IGSU are un rol de prevenție și de gestionare a situațiilor de urgență, având ca scop menținerea riscurilor sub control. Activitățile IGSU cuprind, dar nu se limitează la *“activități de prevenire și intervenție pentru stingerea incendiilor, descarcerare și prim-ajutor SMURD, salvarea persoanelor și limitarea pagubelor produse de inundații, alunecări de teren, mișcări seismice, epidemii, epizootii, înzăpeziri, secetă, asistența persoanelor aflate în situații critice, intervenția la accidente tehnologice, radiologice, nucleare, biologice sau alte tipuri de calamități naturale sau antropice.”* Tot IGSU este responsabil de coordonarea acțiunilor și instituțiilor implicate în managementul situațiilor de urgență, dar și activează ca punct de contact pentru organizațiile internaționale din domeniu. Într-un caz de urgență majoră, atribuțiile IGSU sunt de a monitoriza și evalua cauzele producerii acesteia, de a informa, avertiza și educa populația, de a căuta și salva persoane aflate în pericol, de a le evacua, de a monta și gestiona taberele de sinistrați, de a-i transporta pe ei și bunurile lor. În același timp, Inspectoratul are atribuții de acordare de asistență medicală de urgență prin intermediul SMURD.

SMURD

SMURD este compus din echipe specializate în acordarea asistenței medicale de urgență și de prim ajutor calificat. SMURD-ul intervine în situațiile în care una sau mai multe persoane se află în pericol când există nevoie de acordare de prim-ajutor de urgență și are rolul de a asigura protecție medicală pentru personalul IGSU în cadrul misiunilor de salvare.

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU FIZICA PĂMÂNTULUI (INCDFP)

Organizat în subordinea Ministerului Educației și Cercetării, INCDFP efectuează cercetări fundamentale și aplicative în domeniul fizicii pământului inclusiv pe subiectul programelor de seismologie. Institutul poate colabora și la realizarea unor activități de cercetare-dezvoltare privind domeniile strategice și de apărare națională sau alte activități conexe, cu aprobarea Ministerului. INCDFP are rolul de avertizor în ceea ce privește activitatea seismică precum și de observare în teritoriu a efectelor seismelor în România.

INSPECTORATUL GENERAL AL POLIȚIEI ROMÂNE (IGPR)

Politia Română este „*instituția specializată a statului, care exercită atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii*”. IGPR are atribuții de coordonare a măsurilor de menținere a ordinii și siguranței publice și de intervenție în caz de dezastru natural sub îndrumarea și coordonarea Ministerului Afacerilor Interne.

JANDARMERIA ROMÂNĂ

Jandarmeria este o instituție a statului român care are statut militar și activează sub Ministerul Afacerilor Interne. Jandarmeria are atribuții de asigurare a ordinii publice cu ocazia anumitor tipuri de manifestări desfășurate în spațiul public. În caz de dezastru, Jandarmeria participă la *“limitarea și înlăturarea consecințelor dezastrelor naturale, tehnologice, de mediu sau complexe și asigură măsuri de ordine și de protecție a zonelor în care s-a produs sau există pericolul iminent de producere a unor incendii, explozii ori a altor situații de urgență ce pun în pericol viața, integritatea fizică a persoanelor sau bunurile acestora.”* Tot ei participă la planificarea și

asigurarea capacității operaționale pentru facilitarea accesului în zone blocate, transportul persoanelor evacuate, distribuirea de resurse precum apă și hrană pentru victime, transportul și distribuirea ajutoarelor umanitare etc.

SISTEMUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT AL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ

Acest sistem este o rețea de comunicare între autoritățile administrației publice și structurile abilitate în managementul situațiilor de urgență, constituite pe niveluri și domenii de competență, și care dispun de infrastructura și resursele necesare pentru reducerea pierderilor de vieți omenești și intervenția la diferitele tipuri de situații de urgență. Acest sistem este compus de comitete pentru situații de urgență, IGSU, servicii de urgență profesionale și voluntare, centre operative de intervenție.

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE, AL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI (MLPDA)

Ministerul Lucrărilor Publice, al Dezvoltării și Administrației este autoritatea pentru: *dezvoltare regională, coeziune și dezvoltare teritorială, cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională, disciplină în construcții, amenajarea teritoriului, urbanism și arhitectură, amenajarea spațiului maritim, mobilitate urbană, locuire, locuințe, clădiri de locuit, reabilitarea termică a clădirilor, gestiune și dezvoltare imobiliar-edilitară, lucrări publice, construcții, descentralizare, reformă și reorganizare administrativ-teritorială, fiscalitate și finanțe publice locale, dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice, ajutor de stat aprobat de autoritățile administrației publice locale, parcuri industriale, programarea, coordonarea, monitorizarea și controlul utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană pentru programele din domeniile sale de activitate.* Ministerul are funcții de planificare strategică, reglementare și avizare, dar și monitorizare și control în domeniile sus-numite.

INSPECTORATUL DE STAT ÎN CONSTRUCȚII (ISC)

ISC este instituția tehnică de specialitate a administrației publice centrale, care se organizează și funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, al Dezvoltării și Administrației. Inspectoratul exercită controlul statului privind respectarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale și a reglementărilor tehnice în vigoare, în domeniile sale de activitate, iar, în situații de urgență, participă la organizarea acțiunilor pe plan local și central, în cazuri de seism și alunecări de teren.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Ministerul Sănătății are atribuții în elaborarea de politici și programe de acțiune în domeniul sănătății populației în acord cu programul de guvernare, în coordonarea și implementarea acestora la nivel național, regional și local. În cazul situațiilor de urgență participă la limitarea efectelor apărute în urma acestora și asigură, la fel ca în restul timpului, resursele umane, materiale și financiare necesare funcționării instituțiilor din sistemul public de sănătate.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI ȘI PRIMĂRIILE LOCALE

Primăria Municipiului București are un rol activ în conștientizarea riscului seismic, dar în special în zona de prevenție, această instituție fiind cea care decide cu privire la eforturile de consolidare a clădirilor cu grad ridicat de risc, dar și cea care emite autorizații de construire pentru noile clădiri. Aceleași atribuții se aplică și la nivel local, primăriile de oraș sau comună fiind responsabile pentru alocarea de bugete de consolidare și de autorizații de construire pe teritoriul unității administrative pe care o manageriază.

ADMINISTRAȚIA MUNICIPALĂ PENTRU CONSOLIDAREA CLĂDIRILOR CU RISC SEISMIC

Începând cu anul 2016, Consiliul General al Municipiului București a înființat Administrația Municipală pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS) care are ca obiective reducerea riscului seismic al construcțiilor existente în București și urmărește realizarea măsurilor de intervenție la construcțiile care prezintă niveluri insuficiente de protecție la acțiuni seismice. Tot AMCCRS este responsabilă pentru *“elaborarea de programe de acțiuni pentru punerea în siguranță din punct de vedere seismic a construcțiilor existente în municipiul București, monitorizează acțiunile de intervenție pentru reducerea riscului seismic, respectiv: expertizarea tehnică, proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare; programarea, pregătirea, contractarea, urmărirea, executarea, decontarea și recepția lucrărilor de intervenții - consolidări, aferente construcțiilor cu destinația de locuință, în condițiile legislației în domeniul reducerii riscului seismic al construcțiilor existente.”* AMCCRS are statut de serviciu public de interes local și este finanțat din subvenții acordate din bugetul local al Municipiului București, din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii.

B. ACTORI NEGUVERNAMENTALI

MKBT: MAKE BETTER

Make Better este o organizație neguvernamentală, fondată în 2016, care contribuie la construirea, validarea și coordonarea de procese de dezvoltare urbană. Make Better are un focus constant în creșterea conștientizării gradului de risc seismic în România. Unul dintre proiectele organizației este Alert, o platformă care colectează date cu privire la clădirile cu risc din București și la numărul persoanelor care locuiesc în aceste clădiri. MKBT: Make Better au condus o serie de campanii care țineau asociațiile de proprietari și pe populația care se supune riscului

seismic în capitală și nu numai. Pe parcursul ultimilor trei ani, MKBT au oferit suport asociațiilor de proprietari pentru a demara procesele de consolidare și pentru a pregăti populația pentru efectele unui cutremur major. Asociația contribuie constant la documentarea subiectului prin studii, cercetări și propuneri de politici publice în sector.

RE:RISE

Re:Rise este un ONG înființat în București care are ca scop informarea și sprijinirea comunităților vulnerabile, identificarea progreselor științifice cu potențial de reducere a riscului seismic și aplicarea lor în lumea reală și colaborarea cu autoritățile și organizațiile din domeniu pentru a maximiza eficiența eforturilor de căutare și salvare în cazul unui seism major. În anul 2019, alături de asociația ARCEN, cu sprijinul Fundației Comunitare București au demarat proiectul Antiseismic District, o amplă acțiune de conștientizare și educare pe subiectul riscului seismic în cel mai vulnerabil cartier al capitalei.

CRUCEA ROȘIE

Obiectivul organizației Crucea Roșie este de a asista persoanele din grupuri vulnerabile în cazul unor situații de urgență, de risc major și de criză. Crucea Roșie are ca misiune alinarea situațiilor de dezastru, protejarea vieții și a sănătății populației. În cazul dezastrurilor majore, organizația are atribuții clare, prin lege, ca auxiliar al autorităților publice și poate asigura răspuns prompt din primele ore de la producerea unei situații de acest tip, prin organizarea și coordonarea de tabere, puncte de triaj și acordarea primului ajutor.

HABITAT FOR HUMANITY

Filiala din România a Habitat for Humanity se supune misiunii organizației mamă, care are ca scop susținerea persoanelor fără adăpost. Habitat for Humanity derulează în România programe dedicate acestei misiuni, dar și campanii de reducere a riscului și de creștere a capacității de răspuns în caz de dezastre.

FUNDAȚIA COMUNITARĂ BUCUREȘTI

Fundația Comunitară București pune împreună donatori, ONG-uri sau grupuri de inițiativă pentru a dezvolta comunități puternice. Construiește mecanisme de donație, fonduri de finanțare sau incubatoare de idei pentru oraș. Fundația Comunitară București este parte dintr-o mișcare națională, alături de alte 15 fundații comunitare din țară. Începând cu anul 2019, Fundația coordonează programul Bucureștiul Pregătit prin care oferă resurse pentru ca subiectul cutremurului, și capacitatea tuturor de a se pregăti, să crească la un nivel ridicat. Obiectivele fondului sunt susținerea și creșterea proiectelor care informează, educă și creează sisteme de suport în comunitatea locală.

ASOCIAȚIA CLUBUL CÂINILOR UTILITARI

Asociația Clubul Câinilor Utilitari derulează programe de intervenție în caz de urgență. Aceștia antrenează echipe de salvare formate din oameni și câini pentru a identifica victime umane în multiple tipuri de zone, de la clădiri dărâmate la conuri de avalanșă etc. Asociația derulează antrenamente săptămânale și campanii de atragere de voluntari. În 2019 aceștia au acordat asistență în cazul cutremurului din Albania.

RADIOAMATORI VOLUNTARI ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ

Radioamatori Voluntari în Situații de Urgență au ca misiune asigurarea suportului informațional și de comunicații în caz de dezastru pentru a veni în sprijinul eforturilor de intervenție. Membrii asociației sunt certificați ANCOM și au dreptul de a utiliza stațiile radio pentru legături radio la distanță în benzile de radioamatori. Grupul de radioamatori voluntari în situații de urgență are protocol de colaborare cu Societatea Națională de Cruce Roșie din România, Departamentul pentru Situații de Urgență și Clubul Câinilor Utilitari. În cazul protocolului dintre aceștia și DSU, rolul radioamatorilor voluntari este de a decongestiona rețelele de radiocomunicații și de a transmite informații din zonele afectate spre centrele de coordonare și între punctele de intervenție prin rețelele proprii.

Alte asociații care joacă un rol în intervenția post-seism și în pregătirea populației pentru cutremur sunt: Fundația pentru SMURD, Serviciul de Ajutor Maltez, Rescue 4x4, Asociația Ambulanța.life, ARCEN, Observatorul Român de Sănătate, fundațiile comunitare locale din țară etc.

C. ACTORI INTERNAȚIONALI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Uniunea Europeană alocă peste un miliard de euro anual ca ajutor umanitar, ceea ce o transformă în cel mai mare donator la nivel global. Prin Mecanismul de Ajutor Umanitar și Protecție Civilă, care a fost fondat în 2001, UE oferă ajutor guvernamental în perioada imediat următoare unui dezastru.

Prin același mecanism, Uniunea Europeană pune în practică o serie de măsuri cu privire la prevenirea, pregătirea și capacitatea de răspuns în caz de dezastru a statelor membre. Dacă un stat nu poate face față singur

unei calamități poate solicita asistență Uniunii Europene prin acest mecanism. Scopul acestui unic punct de contact la nivelul UE este de a centraliza eforturile printr-un singur canal, pentru a ușura efortul de coordonare al statului afectat și pentru a evita duplicarea acțiunilor de sprijin menținând un mecanism colectiv coerent la nivel european. Din 2001 până acum au existat 330 de cereri de ajutor formulate către UE atât din state membre cât și în afara Uniunii.

În afara asistenței, rolul acestui corp instituțional este de a ajuta statele să se coordoneze mai bine și să învețe unele de la celelalte cum pot să se pregătească mai bine în caz de seism. Mecanismul de Ajutor Umanitar și Protecție Civilă, (European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations) are patru roluri: (1) maparea celor mai importante riscuri la nivelul UE, (2) organizarea de misiuni de prevenție și pregătire, (3) cercetare și schimb de experiență (4) peer review și (5) consolidarea cooperării internaționale. Acest grup este responsabil de publicarea și actualizarea rapoartelor EU Overview of Risks în care analizează cele mai proeminente riscuri la nivelul Uniunii și trece în revistă acțiunile recomandate pentru fiecare stat în parte. Orice stat, membru sau nu, poate solicita o misiune de prevenție și pregătire și oricine poate consulta materialele publicate de acest organism prin intermediul Disaster Risk Management Knowledge Centre.

Uniunea Europeană pune la dispoziție și asistență medicală și echipamente prin intermediul Corpului Medical European (European Medical Corps) care asigură servicii medicale și de sănătate publică în caz de urgență. Acest corp este constituit de specialiști și resurse din toate statele membre și poate face disponibile resurse precum echipe medicale, laboratoare mobile și capacități de evacuare de persoane unde este cazul.

OFICIUL PENTRU COORDONAREA AFACERILOR UMANITARE AL NAȚIUNILOR UNITE (UN OCHA)

OCHA este parte a secretariatului Națiunilor Unite și are ca responsabilitate aducerea împreună a actorilor la nivel global pentru a asigura un răspuns coordonat și coerent în situații de urgență. Rolul OCHA este de a crea mecanismele potrivite pentru ca fiecare dintre statele, organizațiile sau instituțiile participante să poată contribui la eforturile de sprijinire și ajutor. Prin acest oficiu, Națiunile Unite mențin legătura cu coordonatorii ONU regionali și naționali. Este important de menționat că OCHA nu derulează programe de ajutor umanitar, ci are un rol de a asigura sprijin în situații de criză și pentru a combate obstacole în oferirea de ajutor direct către persoanele afectate.

NATO

Începând cu anul 1998, în cadrul NATO există Centrul Euro Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre (EADRCC), principalul mecanism de răspuns în caz de urgență la nivel internațional. Acest mecanism este activ în permanență și deservește toți aliații și țările partenere deopotrivă. Centrul este un sistem de centralizare și coordonare a cererilor de ajutor și a oferirii de asistență, dar și de comunicare și aliniere cu biroul Națiunilor Unite în misiuni de sprijin internațional. Toate activitățile EADRCC sunt derulate în cooperare și complementar cu Oficiul pentru **Coordonarea Afacerilor Umanitare al Națiunilor Unite (UN OCHA)**, care este principalul coordonator al operațiunilor internaționale de răspuns în caz de dezastru.

Un rol secundar al EADRCC este de punct de informare și comunicare, rol pe care îl îndeplinește prin organizarea de seminarii cu privire la intervențiile coordonate și alte exerciții conduse. La nivelul fiecărui stat partener, sunt organizate exerciții de răspuns în caz de dezastru majore prin care NATO oferă training și informații utile. EADRCC publică regulat rapoarte cu privire la situațiile de urgență în care intervine pe website-ul lor dedicat, www.nato.int/eadrcc.

BANCA MONDIALĂ

Banca Mondială, prin programul Global Facility for Disaster Reduction and Recovery (GFDRR) a investit în creșterea gradului de rezistență în caz de dezastru majore al României. Cu o contribuție totală de 180 de milioane de dolari, Banca Mondială lucrează la modernizarea infrastructurii de urgență. Ca parte dintr-un plan strategic de creștere a gradului de siguranță la cutremur, dar și de eficiență energetică a clădirilor, derulat împreună cu Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și al Administrației, Banca Mondială sprijină diagnosticarea blocajelor din sector precum și construirea unei strategii pe termen lung pentru depășirea acestora. În paralel, România are la dispoziție un împrumut de 493 de milioane de dolari care este disponibil de urgență în cazul unei situații de dezastru major, iar până acum, cu ajutorul Băncii o serie de sedii ale Inspectoratelor de Poliție și Jandarmerie din toată țara au fost consolidate, accesibilizate și dotate cu toate echipamentele tehnice necesare pentru intervenție în caz de dezastru. Banca Mondială a finanțat și implementarea unei aplicații de management de resurse ale societății civile pentru Departamentul de Situații de Urgență, dezvoltată de Code for Romania.

INIȚIATIVA DE PREGĂTIRE ȘI PREVENIRE A DEZASTRELOR PENTRU SUD ESTUL EUROPEI (DPPI SEE)

La nivel regional există și Inițiativa de Pregătire și Prevenire a Dezastrelor pentru Sud Estul Europei, formată din Albania, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria, Croația, Macedonia, Muntenegru, România, Serbia, Slovenia și Turcia. Această inițiativă a fost consolidată în anul 2000 ca un efort de a dezvolta o strategie regională de prevenire a dezastrelor, care pe lângă obiectivul de a îmbunătăți eficiența sistemelor de management regional de ajutor în caz de calamitate, aduce împreună donatori și organizații neguvernamentale și guvernamentale internaționale.

PROBLEME

PROBLEMA 1

Lipsește o evaluare clară a clădirilor cu risc seismic și a situației consolidărilor

În ultimii 30 de ani subiectul expertizării clădirilor cu risc nu a fost niciodată cu adevărat pe agenda publică, iar ca dovadă stă numărul infim de consolidări realizate atât în București cât și în țară. Legislația în schimbare, dificultatea procesului și costurile ridicate au fost factori importanți în rata redusă a cererilor de expertizare și consolidare. La scăderea gradului de siguranță al clădirilor au contribuit de-a lungul timpului și comportamente nocive precum modificările neautorizate ale apartamentelor, extinderile ilegale sau utilizarea de materiale necorespunzătoare.

Situația clădirilor încadrate în clasele de risc seismic din București este în continuare neclară. În anul 2016, Consiliul General al Municipiului București a emis o hotărâre de înființare a Administrației Municipale pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS) care are ca obiective reducerea riscului seismic al construcțiilor existente în București și urmărește realizarea măsurilor de intervenție la construcțiile care prezintă niveluri insuficiente de protecție la acțiuni seismice. Tot AMCCRS este responsabilă pentru *“elaborarea de programe de acțiuni pentru punerea în siguranță din punct de vedere seismic a construcțiilor existente în municipiul București, monitorizează acțiunile de intervenție pentru reducerea riscului seismic, respectiv: expertizarea tehnică, proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare; programarea, pregătirea, contractarea, urmărirea, executarea, decontarea și recepția lucrărilor de intervenții - consolidări, aferente construcțiilor cu destinația de locuință, în condițiile legislației în domeniul reducerii riscului seismic al construcțiilor existente.”*

Potrivit listelor publicate de AMCCRS, actualizate ultima dată în luna ianuarie 2020, în București există:

- 349 clădiri încadrate în clasa I de risc seismic,
- 368 clădiri în clasa II de risc seismic,
- 114 clădiri în clasa a III-a de risc seismic,
- 9 clădiri în clasa a IV-a de risc și
- 1087 clădiri neîncadrate în clase de risc seismic corespunzătoare

Numărul clădirilor consolidate este de doar 96. Analizând aceste liste, luând în considerare primele trei clase de risc seismic, constatăm că doar 274 din numărul de 831 de clădiri au fost expertizate în ultimii 20 de ani. Menționăm că aceste clădiri reprezintă un număr total de peste 21.000 de apartamente, iar unele dintre construcțiile listate sunt spații publice, cum ar fi teatre, librării, cinematografe sau instituții publice, precum tronsoane din clădirea Ministerului Afacerilor Externe din strada Modrogan sau clădirea în care se află Administrația Fondului Imobiliar pe Regina Elisabeta. La acest moment există, încadrate în clasele I și II de risc seismic și două clădiri ale Universității București.

Situația este cu atât mai neclară la nivel local, în afara capitalei. De exemplu, potrivit unei liste publicate de primăria Iași la nivelul municipiului există 408 clădiri care prezintă risc seismic, expertizate între 1992 și 2015. Dintre acestea 63 sunt încadrate la clasa I de risc, 71 la clasa a II-a și 186 la clasa a III-a. Conform mass media, în clădirile cu risc ar locui peste 27.000 de ieșeni, dar numărul construcțiilor vulnerabile este însă mult mai mare, iar oamenii atrag atenția asupra faptului că în astfel de clădiri funcționează baruri, cluburi sau magazine.

PROBLEMA 2

Lipsește o evaluare a tuturor clădirilor care prezintă risc

Conform recensământului din anul 2011, în capitală există 132.171 de clădiri cu locuințe, un număr considerabil mai mare față de cel al clădirilor expertizate. În plus, nu putem ignora faptul că dintre cele deja expertizate, multe au suferit modificări și degradări pe parcursul timpului, astfel că putem presupune că un imobil evaluat în anul 1992, are cu totul altă stare aproape 30 de ani mai târziu. Numărul experților tehnici acreditați de către MLPDA este, la nivelul lunii februarie 2020 puțin peste 500, dintre care 295 la nivelul Bucureștiului, în timp ce unele județe nu au nici măcar un expert, cum ar fi Mehedinți, Călărași, Giurgiu sau Olt. Lista, din nefericire nu este una valabilă în timp real, pentru că un expert este eliminat din listă doar dacă nu își reînnoiește certificarea sau dacă a decedat.

Informațiile sunt disperate, entități multiple au cartografiat diferite tipuri de clădiri, iar datele sunt fie incomplete, fie nu sunt colectate corect și nu există o centralizare clară a acestora. Asociațiile de proprietari, care sunt principalele grupuri care pot cere expertizarea acestor clădiri nu o fac din rațiuni de costuri, dar și pentru că este foarte dificil să identifici și să contactezi toți proprietarii, mulți dintre cei care dețin aceste clădiri fiind relocați, iar apartamentele date spre închiriere. Mai mult, la nivel național nu se cunoaște numărul total de construcții de patrimoniu. La nivelul Bucureștiului, asociația ARcen a construit platforma catalog-bucurești.ro care inventariază cu ajutorul voluntarilor fondul construit din capitală.

PROBLEMA 3

Lipsesc informațiile cu privire la procedurile de consolidare

Conform Ordonanței nr 20 din 27 ianuarie 1994, proprietarii construcțiilor, indiferent de statut au obligația de a acționa pentru a obține expertizarea tehnică a clădirii, expertizare realizată de un expert tehnic atestat, conform cu Codul de Evaluare Seismică a Clădirilor. Conform aceleiași ordonanțe, la articolul 2 se specifică: *"(6) Pentru construcțiile expertizate tehnic și încadrate în clasa I de risc seismic prin raport de expertiză tehnică, indiferent de forma de proprietate, destinație, categorie și clasă de importanță, proprietarii construcțiilor, persoane fizice sau juridice, asociațiile de proprietari, persoanele juridice care au în administrare construcții, precum și conducătorii instituțiilor publice și deținătorii cu orice titlu de construcții de interes și utilitate publică vor proceda, în realizarea obligațiilor care le revin conform legii civile și calității în construcții, la: a) realizarea proiectării lucrărilor de intervenție de către persoane fizice sau juridice autorizate și verificarea proiectelor de către verificatori tehnici atestați, în termen de 2 ani de la data primirii notificării încadrării în clasa I de risc seismic a construcției expertizate;"*

După încheierea expertizei și a consolidării, pentru ca primăria să poată stabili care este obligația de plată pentru fiecare proprietar în parte, aceștia trebuie să obțină documentațiile cadastrale și să le pună la dispoziția autorităților administrației publice locale. Consiliile municipale au obligația de a asigura locuințe de necesitate pentru a caza temporar persoanele și familiile pe perioada executării lucrărilor de intervenție. Fondurile necesare pentru expertizare și consolidare pentru clădirile aparținând instituțiilor publice se alocă din bugetul de stat sau bugetele locale, precum și din veniturile proprii ale instituțiilor care au venituri extrabugetare. În cazul locuințelor proprietate privată a persoanelor fizice fondurile acestea se asigură, conform legii *"prin transferuri de la bugetul de stat în limita fondurilor aprobate anual de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (doar pentru expertizare), din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor*

aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (notă: actual Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației) pentru expertizarea tehnică și din sursele proprii ale proprietarilor, din despăgubiri acordate de societățile de asigurare și/sau din credite, pentru proiectarea și execuția lucrărilor de intervenție.” Autoritățile au voie, totuși, să decidă finanțarea expertizei și consolidării prin bugetele locale. Există, de asemenea, programele anuale de de consolidare prin care se alocă fonduri pentru aceste acțiuni. Problema este că, aceste bugete sunt alocate anual, iar consolidările durează de cele mai multe ori mai mult de atât.

Pentru proprietari, restituirea sumelor alocate de autorități pentru intervenția de consolidare se face în rate lunare egale scutite de dobândă. Cu toate acestea, orice întârziere mai mare de 30 de zile, aduce penalizări de 1% pe lună sau fracțiune de lună. Dacă un proprietar nu poate achita, Consiliul General al Municipiului București poate să îl despăgubească pe acesta cu valoarea locuinței și să îi asigure calitatea de chiriaș în spațiu. Mai problematică pentru proprietari este situația de înstrăinare a locuinței într-un termen mai mic de 25 de ani de la finalizarea consolidării, pentru că în acest caz, ei trebuie să restituie integral ratele neachitate. În același timp, proprietarii clădirilor încadrate în clasa I de risc seismic, care nu respectă procedura, pot fi amendați dacă nu încep proiectarea lucrărilor de intervenție în termen de 2 ani de la notificarea încadrării în clasa de risc și dacă nu încep lucrările propriu-zise la doi ani de la finalizarea proiectului de consolidare. Există, de asemenea, și alte situații care pot fi considerate sancțiuni precum nesemnăizarea corespunzătoare a clădirii sau netransmiterea informațiilor necesare primăriei pentru a stabili obligațiile de plată. Toate amenzile prevăzute de lege sunt cuprinse între 5.000 și 75.000 de lei.

Textul de lege este dificil de parcurs pentru cetățeanul obișnuit, iar mulți dintre proprietari, atât în București cât și în restul țării nu mai locuiesc pe teritoriul României, apartamentele lor fiind date spre închiriere. Gradul de interes cu privire la consolidare este redus, ceea ce face mobilizarea

proprietarilor foarte dificilă de către administratorii asociațiilor de locatari. Acestea conduc la faptul că, deși există informații despre faptul că efortul de consolidare este o necesitate, cine este responsabil, cine trebuie să aplice și cine este cel care acoperă costurile, nu este clar pentru toți cei implicați. La această situație se adaugă și multe mituri care se învârt în jurul proceselor de consolidare care sporesc nivelul de dezinformare.

PROBLEMA 4

Lipsa unei cartografieri exhaustive a resurselor disponibile

Departamentul pentru Situații de Urgență a încheiat în ultimii ani protocoale de colaborare cu o parte dintre organizațiile non-profit din România care își pun la dispoziție resursele de care beneficiază, într-o situație de criză. Cu toate acestea nu toate ONG-urile sunt conștiente că pot să se alăture acestui demers, iar statusul stocurilor de resurse este neclar, incomplet și neactualizat. Lipsa unei baze de date cu toate resursele disponibile în sectorul neguvernamental, face ca, într-o situație de urgență, distribuirea resurselor să fie sincopată și ineficientă.

Organizații precum Rescue 4x4, Crucea Roșie, Serviciul de Ajutor Maltez și multe altele au la dispoziție materiale, echipamente și alte resurse care pot fi foarte utile în eforturile de salvare. De la corturi și saci de dormit până la mâncare și îmbrăcăminte, este util ca Departamentul pentru Situații de Urgență să aibă la dispoziție un mecanism prin care să gestioneze aceste resurse disponibile dacă este cazul.

PROBLEMA 5

Lipsa unei cartografieri exhaustive a voluntarilor

În cadrul aceluiași protocoale de colaborare cu o parte dintre organizațiile neguvernamentale din România, acestea pot să își pună la dispoziție și voluntarii specializați în activități care pot fi de o importanță vitală în caz de cutremur. Numărul total al acestora, precum și stadiul de pregătire al voluntarilor nu este însă clar și nu toate ONG-urile sunt conștiente că pot să se alăture acestui demers.

PROBLEMA 6

Lipsa unui număr suficient de voluntari specializați

În capitală există în jur de 3000 de pompieri, personal SMURD și voluntari care ar putea interveni în caz de cutremur, în timp ce, doar la nivelul Bucureștiului necesarul este de 30 de ori mai mare. Nu se știe exact, în cazul organizațiilor neguvernamentale, care este numărul total de voluntari specializați cu cursurile efectuate la zi și nici unde sunt localizați aceștia. Voluntarii care pot acorda prim ajutor calificat sunt exclusiv cei acreditați de către DSU/IGSU prin programul " *Salvator din Pasiune*". Pentru înscrierea în program este necesar ca persoanele interesate să depună fizic un dosar la Inspectoratul județului unde vor să desfășoare acțiunea de voluntariat, în intervalele anunțate de autoritate și să îndeplinească un set de condiții cum ar fi: *"vârsta cuprinsă între 16 și 65 de ani, apt din punct de vedere medical, să nu fie fost condamnat pentru săvârșirea de infracțiuni cu intenție, să nu fi pierdut anterior calitatea de voluntar în cadrul serviciilor Inspectoratelor pentru Situații de Urgență."* Dosarul este constituit din cerere de înscriere, cazier judiciar, copie după act de identitate, aviz psihologic, acte de studii, adeverință medicală și acordul părintelui sau tutorelui în cazul minorilor.

Procedura, deși complexă, este necesară pentru asigurarea intervenției corecte în caz de calamitate. Voluntarii trebuie să urmeze programele de pregătire la intervale regulate de timp și iau parte și în exercițiile de intervenție. În ciuda misiunii importante, programele nu se bucură de numere foarte mari de voluntari, nicăieri în țară, în afara perioadelor de campanie de recrutare.

PROBLEMA 7

Lipsa unui sistem de management a voluntarilor specializați

Lipsa colectării centralizate a informațiilor cu privire la voluntarii specializați și lipsa unui sistem de alertare și alocare a acestora în zonele în care este nevoie de ei va duce la eforturi inegale de intervenție. Chiar dacă prin natura voluntară a activității lor și din cauza impredictibilității unui seism, numărul voluntarilor care vor fi cu adevărat disponibili pentru a interveni va fi mai mic, contribuția lor este esențială pentru a sprijini echipele de salvare prin acordarea de prim ajutor și nu numai.

PROBLEMA 8

Lipsa procedurilor de management a voluntarilor spontani

Voluntarii spontani sunt acei oameni care vor dori să ofere ajutor în urma unui cutremur, pe loc. Imediat după seism, va fi nevoie de ajutor pentru multe acțiuni, în afară de acordare de prim ajutor. Aceste acțiuni pot fi realizate de voluntari spontani, însă ele trebuie înregistrate în special dacă ele presupun situații de risc sau dacă implică accesarea directă de resurse destinate victimelor. Echipele de intervenție și personalul IGSU trebuie să poată ține evidența voluntarilor spontani și a activității acestora pentru o cât mai bună coordonare și monitorizare a eforturilor.

PROBLEMA 9

Majoritatea oamenilor nu au un plan familial de urgență

Legea protecției civile spune că cetățenii sunt obligați să își *“asigure mijloacele individuale de protecție, trusa sanitară, rezerva de alimente și apă, precum și alte materiale de primă necesitate pentru protecția familiilor lor.”* În realitate, puțini oameni au pregătit un rucsac de urgență cu toate cele necesare supraviețuirii în cazul unui cutremur. Acestui rucsac i se adaugă și planul familial de urgență care are rolul de a ajuta membrii unei familii să știe ce au de făcut și unde să se întâlnească după un eveniment major, chiar dacă nu au la dispoziție mijloacele obișnuite de comunicare. Un plan de urgență conține informații despre modul în care pot ține legătura prin variante alternative de comunicare, locul de reunire al familiei, rolul fiecărui membru al familiei în situații critice, o persoană de contact din alt oraș, cele mai sigure locuri din casă, unde se află rucsacul de supraviețuire și care sunt căile de evacuare acasă, la serviciu sau la școală.

În caz de dezastru major există o listă de locuri de adunare dedicată populației, sub denumirea de listă a *“punctelor de adunare/îmbarcare a populației la nivelul municipiului București”*. Această listă poate fi consultată la cerere, iar în aplicația mobilă a Departamentului pentru Situații de Urgență se menționează că *“punctele de întâlnire în caz de dezastru se activează doar în situații de urgență”*. Tot în aplicația DSU, descărcată de mai puțin de un milion de utilizatori, este singurul loc în care poate fi consultată harta de adăposturi de protecție civilă.

PROBLEMA 10

Nu există conținut accesibilizat pentru persoanele cu dizabilități

Ghidurile existente pentru procedurile recomandate în caz de seism sunt disperate pe o multitudine de platforme, fără a fi centralizate într-un singur spațiu digital, accesibil pentru toți cetățenii, spațiu care să beneficieze de o strategie de comunicare constantă și unitară. O încercare de centralizare a acestor informații este platforma Fii Pregătit realizată de Departamentul pentru Situații de Urgență.

Persoanele în vârstă și cele cu dizabilități au nevoie de măsuri speciale de protecție în caz de dezastru. În prezent există foarte puține informații disponibile și deloc accesibile pentru toate tipurile de dizabilități. De asemenea, nu există o estimare clară a numărului și localizării exacte a tuturor persoanelor cu dizabilități din orașele cu grad ridicat de risc. Salvarea unei persoane aflată într-un scaun cu roțile sau a unei persoane nevăzătoare care are sau nu câine ghid presupune proceduri distincte față de intervenția standard. Vulnerabilitatea acestor persoane le face de asemenea victime cu grad ridicat de risc.

PROBLEMA 11

Mass media nu acoperă subiectul cutremurului și nu transmite informații referitoare la pregătire pentru situațiile de risc

În afara materialelor comemorative distribuite în fiecare an în preajma datei de 4 martie, mass-media nu are un apetit pentru subiectul cutremurului, implicit pentru materialele informative care ar trebui să ajungă la populație în mod constant pentru a pregăti oamenii pentru o situație de urgență. Cu foarte puține excepții, inclusiv în momentul

raportării subiectului exercițiului Seism 2018, mass media nu a comunicat o cantitate considerabilă de informații utile, ci cu precădere cifrele care arătau rezultatele exercițiului coordonat de DSU.

PROBLEMA 12

Vor exista eforturi de salvare inegale

Datorită numărului redus de persoane care pot interveni într-o situație de dezastru și a naturii imprevizibile a consecințelor pierderilor de vieți umane ale unui astfel de eveniment, nu vor fi suficienți oameni pentru a interveni uniform în întreaga țară în toate zonele afectate. În funcție de gravitatea situației, personalul va fi îndrumat și concentrat în ariile de dezastru major, lăsând alte regiuni descoperite. Potrivit unui raport de informare privind gradul de pregătire pentru un cutremur major din anul 2016, *”pentru misiunile de răspuns din competența IGSU, resursele umane profesioniste totalizează 27.000 de ofițeri și subofițeri. În cazul unui seism major, în afara personalului din tura de serviciu zilnică (aproximativ 5.000 de pompieri), prin creșterea capacității operaționale a subunităților de intervenție, se estimează că 90% din totalul personalului din turele libere (cca 20.000 de ofițeri și subofițeri) este în măsură să intervină într-un interval de timp cuprins între 60 și 150 de minute de la producerea seismului.”* Pompierii și personalul SMURD vor fi primii care vor interveni la nivelul capitalei. Acestora li se vor alătura voluntarii IGSU pregătiți pentru a oferi prim ajutor calificat. Un număr de 4000 de alți pompieri vor veni din restul țării, conform regulilor care spun că aceștia trebuie să se mobilizeze spre București într-un număr suficient cât să nu lase populația locală vulnerabilă. Teoretic aceștia pot ajunge în capitală în câteva ore, practic, gradul de avarie al drumurilor ca urmare a cutremurului poate îngreuna intervenția. Dată fiind situația clădirilor din orașele din regiunea Moldovei, cu siguranță intervenția va fi foarte dificilă, aceste orașe fiind în pericol foarte mare de a avea numere mari de victime. La toate aceste situații se adaugă și problema resursei umane din cadrul IGSU și a Inspectoratelor Județene. Presupunând că toți vor fi în siguranță

și apti de a interveni, trebuie să luăm în calcul și capacitatea lor, majoritatea dintre ei având peste 40 de ani.

PROBLEMA 13

Lipsa unei infrastructuri de comunicare

În funcție de nivelul de avarie, pentru o perioadă de timp, oamenii nu vor avea acces la serviciile de telefonie mobilă și de internet în cazul unui cutremur major. Nu se știe în acest moment în cât timp sistemele de comunicație populare vor fi repuse în funcțiune, ceea ce va crește nivelul de panică în rândul oamenilor. Sistemele care vor fi disponibile imediat după producerea unui seism, externe instituțiilor statului, care sunt dedicate sprijinirii eforturilor de salvare ale Departamentului de Situații de Urgență de către sectorul neguvernamental vor fi configurate și operate de Radioamatorii Voluntari în Situații de Urgență conform protocolului deja existent dintre cele două organisme.

PROBLEMA 14

Vor exista foarte multe persoane care nu vor mai avea adăpost pe termen scurt, mediu și lung după un cutremur

Cetățenii au obligația de a aplica normele de protecție civilă stabilite de autorități, de a participa la întreținerea adăposturilor din clădirile pe care le dețin și să ia parte activă, dacă este cazul, la pregătirea spațiilor de adăpostire din teren, dar realitatea este că toate aceste informații nu sunt explicate suficient și pe înțelesul tuturor.

Conform legii protecției civile adăposturile de protecție civilă "sunt spații special amenajate pentru protecție în situații specifice, proiectate, executate, dotate, echipate și autorizate potrivit normelor și instrucțiunilor tehnice elaborate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și aprobate de ministrul administrației și internelor."

În București există 107 adăposturi de protecție civilă publice, cu o capacitate de 21167 de locuri. Acestora li se adaugă un număr de 4937 de locuri în adăposturile din Ilfov. În ceea ce privește numărul adăposturilor private acesta este de 1808. La nivelul întregii țări există un total de 2689 de adăposturi publice de protecție civilă, dar listele disponibile nu specifică și numărul de persoane pe care le pot adăposti. Media numărului de adăposturi pe județ ajunge astfel la 69, dar unele dintre ele nu au nici măcar un adăpost public - cum este Ialomița, sau Vrancea care are două adăposturi publice de protecție civilă.

O serie de investigații jurnalistice din anul 2019 au scos la iveală și faptul că multe dintre aceste adăposturi nu sunt întreținute corespunzător, locatarii transformându-le în pivnițe și spații de depozitare. Adăposturile publice sunt, teoretic, evaluate în mod recurent de autoritățile publice, iar cei care le au în grijă pot fi amendați dacă nu întrunesc normele prevăzute prin lege. Tot legea spune că unele adăposturi *"pot fi utilizate pentru alte destinații, cu respectarea normelor tehnice, cu obligația de a fi eliberate în situații de urgență în maximum 24 de ore și cu informarea prealabilă a centrelor operaționale din cadrul serviciilor de urgență profesionale."* În multe dintre situații, ca urmare a procedurii de evacuare, este puțin probabil ca acest lucru să se poată realiza într-un interval atât de scurt.

Menționăm că, doar la nivelul capitalei, în 1977 au rămas fără locuință peste 35.000 de familii.

PROBLEMA 15

Nu va exista o evaluare rapidă a infrastructurii

În urma unui cutremur, multe dintre drumuri și alte zone îndepărtate vor deveni inaccesibile. Clădirile aflate încă în picioare vor fi în diferite condiții, autoritățile nu vor avea capacitatea de a face o evaluare în timp foarte scurt iar echipajele de intervenție vor fi în mijlocul acțiunilor de salvare.

Străzile vor fi blocate și accesul nesigur chiar și pe drumurile neavariate ca urmare a potențialelor explozii sau prăbușiri ulterioare ale clădirilor. Nu va exista un mod de analizare în timp real al situației căilor de acces, alta decât cea a drumurilor care vor fi eliberate de urgență, și anume cele către spitalele de urgență funcționale.

PROBLEMA 16

Oamenii nu vor ști dacă sunt în siguranță în clădiri după un seism

Evaluarea clădirilor care încă au rămas în picioare după un seism este un proces care va dura foarte mult timp. Cei care pot și au dreptul să evalueze clădirile sunt, conform metodologiei, *“verificatori de proiecte și experți atestați potrivit Legii 10/1995; personal de specialitate angajat în cadrul consiliilor locale - primăriilor; personal de specialitate din cadrul MTCT, personal de specialitate din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții; ingineri structuriști și tehnicieni din cadrul institutelor, firmelor și birourilor cu activitate de proiectare; a instituțiilor de învățământ superior; a institutelor și centrelor de cercetare în construcții, cu activitate recunoscută; ingineri și tehnicieni implicați voluntar în desfășurarea activităților post-seism ; ingineri și/sau firme de construcții angajate pentru lucrări specifice (sprijiniri de urgență, demolări, etc).”*

Metodologia spune că în perioada imediat următoare producerii unui cutremur de mare intensitate trebuie să se evalueze starea tehnică a construcțiilor într-un interval de timp rezonabil. Nu există definit nicăieri ce anume se califică drept interval rezonabil, doar se fac anumite mențiuni cu privire la faptul că în cazul orașelor mari operațiunile pot dura de la 10-12 zile până la 2 luni. Evaluarea de urgență a clădirilor începe la câteva ore după producerea unui cutremur, iar responsabili de repartizarea experților în teren sunt autoritățile locale care trimit *“în teren inspectorii și inginerii pe baza informațiilor sumare culese vizual în primele ore și/sau în prima zi după seism de funcționarii serviciilor primăriei, poliție etc.”* Teoretic, autoritățile

locale trebuie să evalueze dinainte numărul de experți disponibil și să le aloce anumite zone de intervenție. Acești experți pot fi "(1) Inspectori - ingineri constructori, arhitecți și tehnicieni cu experiență medie în domeniul proiectării/evaluării construcțiilor. În timpul activității poartă ecuson de culoare albă pe care se menționează: numele și prenumele, calitatea de "inspector", numărul de înregistrare în evidența centralizată. (2) Ingineri proiectanți de structuri și cercetători în ingineria de structuri și/sau seismică, cu o experiență de cel puțin 5 ani. În timpul activității poartă ecuson de culoare albastru deschis. (3) Experți tehnici atestați de către forurile abilitate - poartă ecuson de culoare albastru închis."

Singura modalitate prin care cetățenii vor putea afla dacă se pot întoarce în casele lor va fi prin verificarea în persoană a clădirii pentru a afla dacă este marcată cu semnul corespunzător. În același timp, populația nu poate contribui cu imagini și informații utile pentru evaluare la o baza de date pentru a veni în sprijinul experților.

PROBLEMA 17

Oamenii nu vor ști unde să își caute rudele și prietenii și nici unde să se adăpostească

Oamenii trebuie să afle foarte repede unde pot să se ducă pentru ajutor medical, pentru adăpost și pentru alimente, precum și unde sunt punctele de întâlnire în caz de cutremur. O altă problemă va fi faptul că punctele de întâlnire pe care unele familii și le-au stabilit în caz de cutremur, nu sunt aceleași cu cele pe care autoritățile le marchează ca puncte de întâlnire pentru toată populația pentru că lista acestora nu este publică și ușor accesibilă. Mulți oameni vor refuza să părăsească punctul de întâlnire al familiei, chiar dacă nu sunt siguri că își vor întâlni toți membrii familiei lor acolo sau chiar dacă sunt în pericol în acea locație.

PROBLEMA 18

Lipsa de informații despre persoanele dispărute

Primul instinct al populației va fi să sune la autorități sau să meargă din spital în spital pentru a-și găsi rudele și prietenii. Acest lucru va pune o presiune uriașă pe sistemul de răspuns și va contribui la situația gravă cu care se vor confrunta spitalele care vor prelua în acele momente mii de cazuri în regim de urgență. Nu există un mecanism care să ajute oamenii să identifice automat unde anume sunt internați cei pe care îi caută.

Mai multe simulări spun că, în cazul unui seism major, în București, vor exista aproximativ 9.000 de potențiali răniți, dintre care aproximativ 4.000 vor fi direcționați spre serviciile de primiri urgențe. Conform unui studiu realizat în anul 2017 de Observatorul Român de Sănătate și de asociația MKBT: Make Better un cutremur va aduce o supraîncărcare estimată la de două până la patru ori mai mare decât cea dintr-o zi obișnuită asupra ambulanțelor și unităților de primiri urgențe. Într-un asemenea scenariu, trebuie luate în calcul și cazurile deja prezente în spitale, gradul de ocupare al locurilor din secții și stocurile disponibile de medicamente. Puținele date disponibile arată grade de ocupare între 80% și peste 100% pentru secțiile de terapie intensivă, chirurgie generală și medicină internă, în mod normal, fără evenimente majore. Procedurile de intervenție specifică instalarea de puncte medicale avansate, puncte de triaj și spitale de campanie. A găsi o persoană care a ajuns în oricare dintre aceste puncte sau într-un adăpost este imposibil pentru cetățeanul obișnuit imediat după un seism.

Nu putem ignora și un alt fenomen specific populației noastre, care va suplimenta gradul de încărcare al autorităților, și anume românii care locuiesc în diaspora și care au familie și prieteni rămași în România. Aceștia nu vor ști care sunt cele mai bune metode de a afla vești despre cei dragi și se vor îndrepta către autorități. La un număr de câteva milioane de români care locuiesc în străinătate, presiunea va fi foarte mare pe găsirea și

identificarea celor decedați sau răniți care nu vor avea capacitatea de a comunica direct cu rudele lor.

PROBLEMA 19

Nu va exista o distribuție uniformă de resurse

Planul de intervenție se concentrează pe București, implicit resursele vor fi direcționate spre această zonă, unde vor fi și cele mai mari pierderi de vieți omenești. Din punct de vedere al răspunsului medical, în teorie, odată stabilizați, răniții pot fi transferați către spitalele din orașele limitrofe, în cazul în care cele din capitală nu mai fac față. Nu este clar pentru publicul larg la acest moment, care este procedura de alocare de resurse și stocuri suplimentare de medicamente și echipamente medicale către acest spitale care vor deveni supraîncărcate în timp foarte scurt primind pacienți care au nevoie de îngrijiri speciale și al căror număr se va adăuga la cel al pacienților deja internați.

Pe plan internațional, conform cu protocoalele de cooperare statele membre ale UE, Națiunile Unite și NATO vor oferi sprijin prin Mecanismul de Ajutor Umanitar și Protecție Civilă (UE), prin Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare al Națiunilor Unite (UN OCHA) și prin Centrul Euro Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre (EADRCC) al NATO, ca urmare a unor cereri de ajutor formulate de statul român. Acestor resurse li se adaugă și cele puse la dispoziție de Banca Mondială, precum și de alte grupuri de cooperare.

Trebuie să luăm în calcul faptul că România are câteva milioane de români stabiliți în diaspora. Aceștia vor dori să poată contribui cu sprijin financiar și material pentru a susține eforturile de salvare și pentru a ajuta populația să revină la normal după seism. O scurtă analiză a situației din Mexic sau Italia care au trecut prin cutremure majore recent, în 2017, respectiv 2016, ne arată că oamenii nu vor ști către ce entități se pot îndrepta pentru a-i

ajuta să doneze în siguranță. Dincolo de populația de români din afara țării, există și restul persoanelor care vor să contribuie și nu o pot face prin intermediul protocoalelor oficiale. Aceștia se vor îndrepta către ambasadere române acolo unde este cazul sau către organisme internaționale neguvernamentale, precum Crucea Roșie sau Habitat for Humanity și altele. Va exista și posibilitatea apariției unor organizații-fantomă care vor încerca să profite de presiunea emoțională resimțită de cei care vor să ofere ajutor. Neexistând mecanisme comune de urmărire a donațiilor la nivelul organizațiilor non-profit, donatorii nu au cum să vadă unde a ajuns ajutorul lor. De asemenea, concentrarea ajutorului doar în anumite zone de intervenție ca urmare a intermediării acestuia de către organizații cu acoperire redusă va contribui la distribuția inegală de resurse.

PROBLEMA 20

Lipsa unei estimări clare de consum al resurselor disponibile

O consecință a subiectului anterior este necesitatea de a avea un sistem de management al resurselor informale, cele care provin de la persoane fizice sau companii de pe teritoriul României sau din străinătate. Nu există în acest moment o modalitate eficientă, centralizată de urmărire a donațiilor materiale și financiare și nicio modalitate de a le distribui în funcție de nevoi în teren.

PROBLEMA 21

Lipsa de predictibilitate a resurselor disponibile și a mecanismelor de distribuție

În același timp, dificultatea de a prevedea numărul real de persoane care va mai fi disponibil pentru a ajuta la gestionarea resurselor în urma unui cutremur și a necesarului de resurse materiale, în ciuda exercițiilor derulate de-a lungul timpului face ca efortul de distribuire a acestor resurse în teren să fie extrem de complicat. În plus, intervine și necesitatea de a avea la dispoziție mecanisme de transport pentru voluntari, personal și resurse. Fondul auto al autorităților va avea atribuții clare de intervenție, dar și aici necunoscuta constă în câte dintre aceste autovehicule vor fi în stare bună de funcționare la momentul producerii unui seism și câte dintre ele au fost sau nu avariate ca urmare a seismului. Asociația Re:Rise dezvoltă, împreună cu DSU, REDU - un registru al utilajelor din sectorul privat, care vor fi disponibile pentru intervenție în caz de dezastru. Asociația Salvatorilor Voluntari Rescue 4x4 a comunității pasionaților de off-road din România, care este în același timp un serviciu public gratuit de salvare, recuperare și intervenții în situații speciale și de urgență, are un protocol de colaborare cu DSU prin care *"Asociația prin membrii săi se pun la dispoziția autorităților în vederea participării la diverse misiuni, intervenții, acțiuni cauzate de evenimente excepționale, cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediului înconjurător, valorile materiale și culturale importante. De asemenea, prin aceste protocoale se fundamentează și participarea la acțiuni umanitare la solicitarea partenerilor, precum și la diverse evenimente de pregătire și instruire organizate la comun sau exerciții de simulare a unor dezastre naturale (exemplu: cutremur)."*

PROBLEMA 22

Distribuția inegală de informații în teren

Mesajele oficiale direcționate către populație vor fi emise centralizat pornind de la Departamentul pentru Situații de Urgență și transmise prin intermediul instituțiilor publice și cu ajutorul canalelor mass-media publice - Televiziunea Română și stațiile sale locale, Societatea Română de Radiodifuziune, Agerpres, platformele digitale și aplicațiile deținute de administrație, urmărind procedurile standard în caz de dezastru major. Conform codului de reglementare a conținutului audiovizual *“(1) Relatările despre dezastre sau tragedii colective trebuie să fie realizate cu decență și discernământ, fără a induce panica. (2) Radiodifuzorii nu trebuie să repete nejustificat imaginile șocante. (3) Radiodifuzorii au obligația de a prezenta și poziția exprimată de autoritățile publice abilitate. (4) Este interzisă dezvăluirea de către radiodifuzori a identității victimelor până la comunicarea oficială a acesteia.”*

Tot acest cod precizează că *“(1) Informațiile și comunicatele oficiale ale autorităților publice cu privire la dezastre, la starea de urgență sau la starea de asediu se difuzează integral și cu prioritate., (2) Decretul de instituire a stării de asediu sau a stării de urgență se difuzează pe posturile de radio și de televiziune în cel mult două ore de la semnare și repetat în primele 24 de ore de la instituirea stării de asediu sau de urgență. (3) Informațiile cu privire la starea de asediu sau la starea de urgență, cu excepția celor referitoare la dezastre, se dau publicității numai cu avizul autorităților militare. (4) Pe timpul stării de asediu sau al stării de urgență radiodifuzorii sunt obligați să transmită, cu prioritate, mesajele autorităților militare, la cererea acestora.”*

Aceste reglementări nu fac referire și la platformele online de diseminare a informațiilor, iar rețelele sociale nu intră în categoria produselor de informare în masă. Cunoașterea surselor oficiale de informare în cazul unei calamități nu este uniformă în rândul populației, iar cetățenii nu vor primi

în timp util toate informațiile necesare legate de intervenție și de eforturile de salvare ca urmare a lipsei de interes pentru procedurile standard de diseminare de informații și a capacității limitate de impunere a acestora la nivelul tuturor mediilor de difuzare.

PROBLEMA 23

Nu vor exista destule resurse pentru managementul panicii populației

Conform unui studiu derulat în anul 2014, citat de autorități în documente oficiale *“un procent de aproximativ 11% din populația adultă aflată în zonele cu risc de cutremur a demonstrat o pregătire teoretică slabă și foarte slabă; un procent de aproximativ 53% din populația adultă aflată în zonele cu risc de cutremur are o pregătire teoretică satisfăcătoare, posedând cunoștințe suficiente pentru asigurarea unei reacții corespunzătoare în caz de cutremur; un procent de aprox. 36% din populația adultă aflată în zonele cu risc de cutremur a demonstrat o pregătire teoretică foarte bună pe linia pregătirii la cutremur;”* Cea mai mare problemă care apare în timpul și după un cutremur este instalarea panicii în rândul populației. Panica este o reacție spontană, un răspuns la o amenințare imediată ceea ce îi poate face pe unii oameni să reacționeze pripit. Lipsa cunoașterii procedurilor recomandate în caz de cutremur, a unor informații de bază cu privire la evacuare și la punctele cele mai sigure din interiorul locuinței contribuie la punerea în pericol a propriei persoane și a celorlalți. În cazul cutremurului din 1992 din Cairo (de magnitudine 5.9), de exemplu, unii specialiști spun că peste 400 dintre victime s-au datorat rănilor produse din cauza panicii și a acțiunilor nechibzuite în încercarea de a se salva. Panica este cu atât mai periculoasă dacă seismul are loc în timpul nopții.

PROBLEMA 24

Diseminarea știrilor false pe canalele de social media

Odată ce comunicarea este restabilă, oamenii vor începe în mod natural să răspândească informații neconfirmate din panică și din lipsă de cunoștințe, fie cu intenții bune, fie cu cele rele. Acest lucru poate provoca probleme majore și poate duce la creșterea nivelului de teamă în rândul victimelor și al salvatorilor. Deși deschid canale utile de comunicare, rețelele sociale de comunicare ajută la propagarea informațiilor false ca urmare a faptului că oamenii nu cunosc care sunt canalele oficiale de informare și pentru că nu există protocoale de diseminare de informații implementate la nivelul tuturor grupurilor media. Așadar, este de așteptat ca în situații de criză, fenomenul diseminării de informații din surse neoficiale să se amplifice ca urmare a stării de panică a populației.

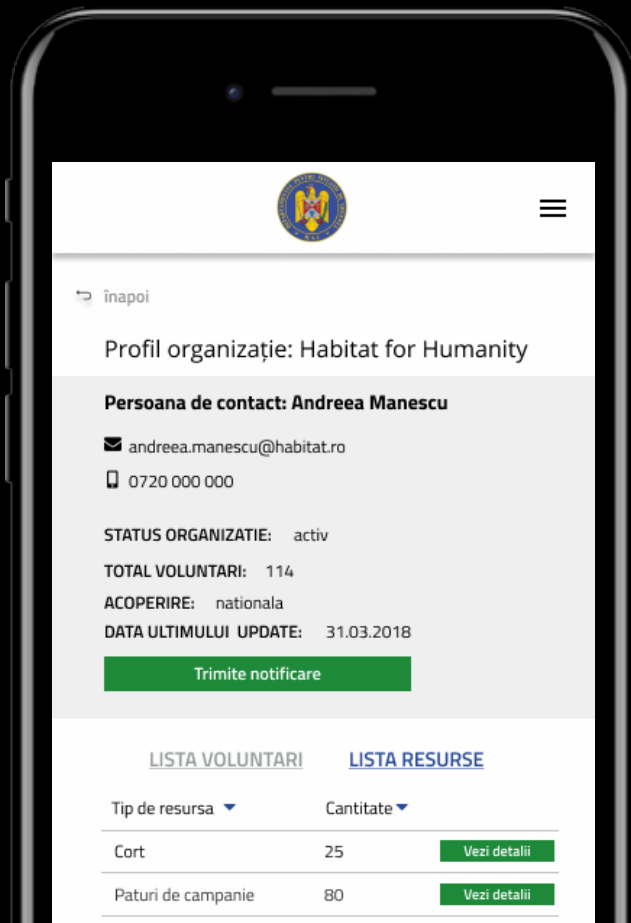
SOLUȚII

Resource & Volunteer Management

Sistem de management de resurse umane și materiale în caz de seism

PROBLEME REZOLVATE

- Lipsa unei cartografieri exhaustive a resurselor disponibile
- Lipsa unei cartografieri exhaustive a voluntarilor
- Lipsa unui sistem de management a voluntarilor specializați
- Lipsa procedurilor de management a voluntarilor spontani

DESCRIERE SOLUȚIE

Îmediat după un cutremur principala preocupare a tuturor va fi să salveze cât mai multe vieți. Departamentul pentru Situații de Urgență a încheiat în anul 2018 un protocol de colaborare cu o parte dintre organizațiile non-profit din România care își pun la dispoziție resursele de care beneficiază, într-o situație de criză. Cu toate acestea nu toate ONG-urile sunt conștiente că pot să se alăture acestui demers, iar statusul stocurilor de resurse este neclar, incomplet și neactualizat.

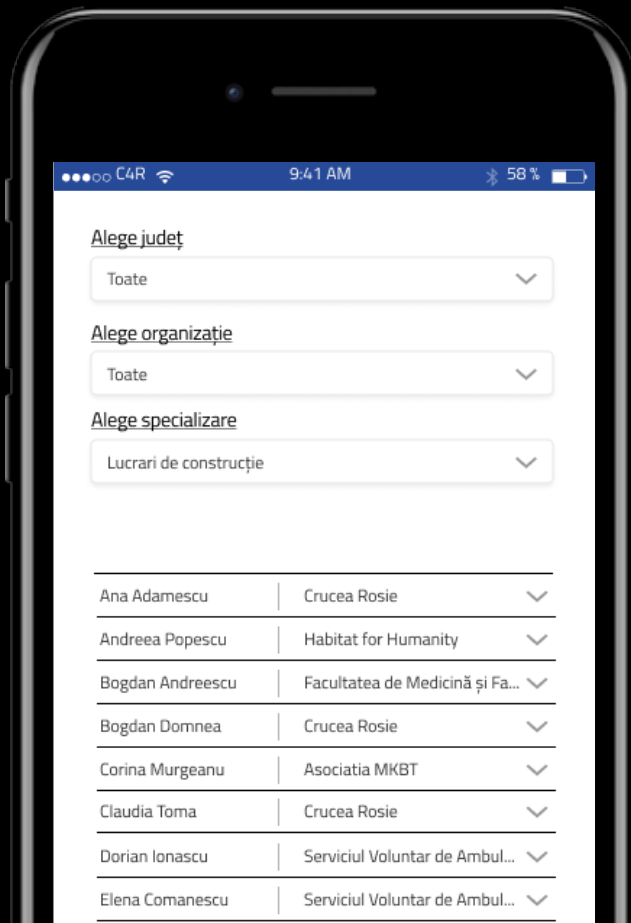
Resource & Volunteer Management (RVM) este un instrument de administrare de voluntari și resurse pe care le pune la dispoziție societatea civilă către Departamentul pentru Situații de Urgență în cazul unui seism major sau al unui alt dezastru natural. Aplicația permite managementul stocurilor de resurse disponibile, menținerea unei situații clare cu privire la cantități, tipuri de materiale și locurile în care acestea sunt depozitate, precum și statusul voluntarilor organizați pe specializări distincte.

- Departamentul pentru Situații de Urgență va avea o evidență clară a resurselor umane și materiale disponibile;
- Distribuirea în teren a acestor resurse va fi mult mai simplă și eficientă;
- Mai multe organizații se vor putea alătura ușor programului de colaborare dintre instituție și societatea civilă.

Voluntar DRM

Aplicație mobilă de solicitare de ajutor în teren și management de voluntari spontani

PROBLEME REZOLVATE

- Lipsa unei cartografieri exhaustive a voluntarilor
- Lipsa unui sistem de management a voluntarilor specializați
- Lipsa procedurilor de management a voluntarilor spontani

DESCRIERE SOLUȚIE

Lipsa colectării centralizate a informațiilor cu privire la voluntarii specializați și lipsa unui sistem de alertare și alocare a acestora în zonele în care este nevoie de ei va duce la eforturi inegale de intervenție.

Voluntar DRM este o aplicație mobilă dedicată Departamentului pentru Situații de Urgență care se conectează la baza de date de voluntari a DSU și care permite echipajelor de intervenție să valideze identitatea unui voluntar în teren care se oferă să ajute, să adauge voluntari spontani în sistem și să îi aloce în zone de intervenție și să solicite ajutor specializat prin alertarea prin SMS a voluntarilor înregistrați în sistem. Aplicația este disponibilă și offline și poate fi utilizată exclusiv de echipele de intervenție.

SCHIMBĂRI

- Departamentul pentru Situații de Urgență va avea o evidență clară a voluntarilor specializați;
- Eforturile de intervenție ale voluntarilor vor fi concentrate acolo unde este cea mai mare nevoie de ele;
- Echipele de intervenție vor putea solicita ajutor în teren în funcție de tipul de specializare al voluntarilor de care au nevoie.

Widget Hub

Informații utile, simplu de integrat
în orice platformă

PROBLEME REZOLVATE

- Lipsesc informațiile cu privire la procedurile de consolidare
- Distribuția inegală de informații în teren
- Mass media nu acoperă subiectul cutremurului și nu transmite informații referitoare la pregătire pentru situațiile de risc

DESCRIERE SOLUȚIE

Gradul redus de conștientizare al populației cu privire la procedurile pe care trebuie să le urmeze în caz de dezastru, la locurile de siguranță, la procedurile de consolidare și expertiză, la canalele de informare oficiale, la resursele pe care le au la dispoziție, vine din lipsa unei informări constante, permanente pe subiect.

Widget hub este o colecție de widgeturi cu informații verificate pentru uzul larg al populației care pot fi preluate și integrate în orice website al unei instituții, orice blog sau platformă media, pentru a disemina cât mai rapid și uniform informațiile relevante cu privire la riscul seismic sau la resursele disponibile post-seism. Platforma centralizează o suită de widgeturi adaptate pentru mai multe tipuri de platforme care pot fi integrate de oricine cu ușurință în site-urile și aplicațiile lor.

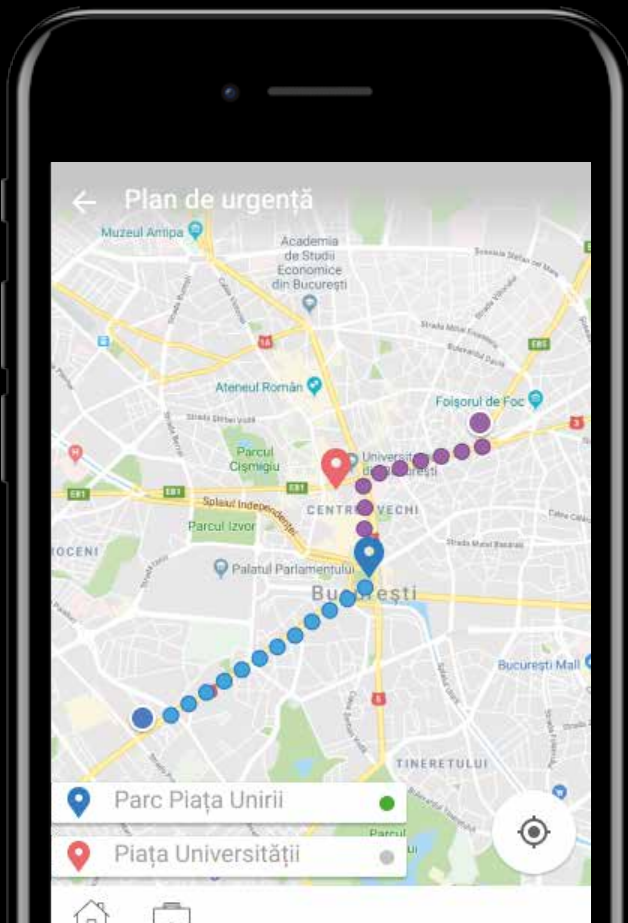
SCHIMBĂRI

- Widget Hub oferă conținut accesibil pentru publicul larg, simplu de parcurs și actualizat din surse oficiale;
- Platformele de comunicare nu au presiunea de a construi conținut propriu, iar populația va primi informații verificate și recomandări avizate;
- Asigurăm astfel distribuirea cât mai largă a informațiilor utile în caz de seism printr-un efort colaborativ minim din partea actorilor implicați.

Stay Together

Plan familial de urgență și educație
pentru răspuns în caz de cutremur

PROBLEME REZOLVATE

- Majoritatea oamenilor nu au un plan familial de urgență
- Nu există conținut accesibilizat pentru persoanele cu dizabilități
- Oamenii nu vor ști unde să își caute rudele și prietenii și nici unde să se adăpostească

DESCRIERE SOLUȚIE

Cele mai multe dintre familiile sau grupurile de prieteni care locuiesc în orașele vulnerabile, în cazul unui cutremur, nu au pregătit un plan de urgență și, de multe ori, nici măcar un rucsac de supraviețuire care le-ar permite să aibă un minim de resurse în cazul unui dezastru.

Stay Together este o aplicație mobilă care te ajută să îți construiești un plan de urgență împreună cu cei apropiați, să îțiții evidența produselor din rucsac și a termenelor lor de expirare, te ajută printr-un sistem de notificări și de puncte să repeți informațiile cele mai utile în caz de cutremur sau altă calamitate și îți pune la dispoziție lista oficială a punctelor de întâlnire.

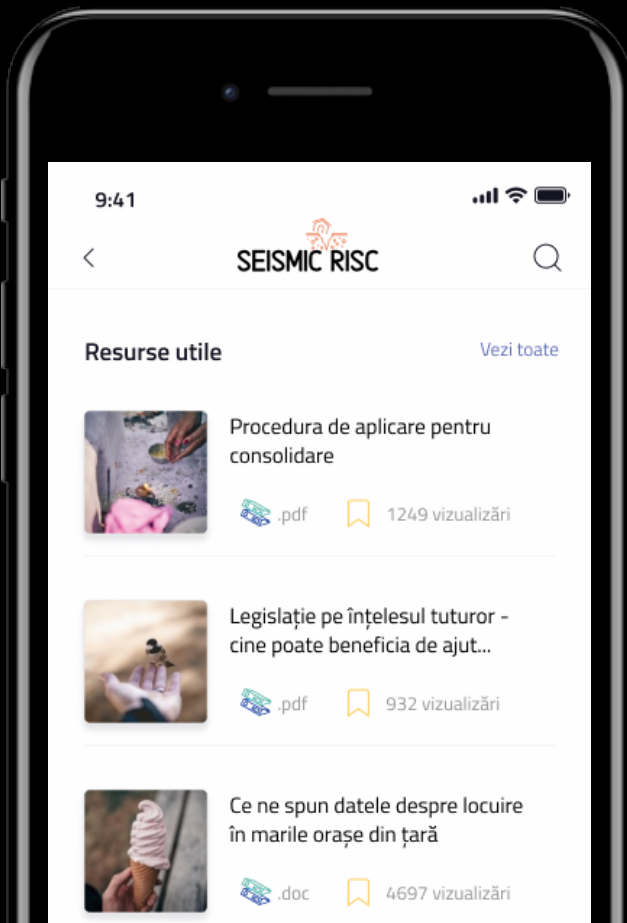
SCHIMBĂRI

- Familiile și grupurile de prieteni au o alternativă digitală prin care pot să își construiască planuri de urgență;
- Mai mulți oameni își vor configura un rucsac de supraviețuire;
- Prin notificările recurente utilizatorii vor veni în contact constant cu informații utile în caz de cutremur.

Seismic Risc

Harta clădirilor cu grad ridicat de risc și
resurse utile pentru consolidare

PROBLEME REZOLVATE

- Lipsește o evaluare a tuturor clădirilor care prezintă risc
- Lipsesc informațiile cu privire la procedurile de consolidare

DESCRIERE SOLUȚIE

Textul de lege este dificil de parcurs pentru cetățeanul obișnuit, iar mulți dintre proprietari, atât în București cât și în restul țării nu mai locuiesc pe teritoriul României, apartamentele lor fiind date spre închiriere. Gradul de interes cu privire la consolidare este redus, ceea ce face mobilizarea proprietarilor foarte dificilă de către administratorii asociațiilor de locatari. Acestea conduc la faptul că, deși există informații despre necesitatea efortului de consolidare, despre cine este responsabil, cine trebuie să aplice și cine este cel care acoperă costurile, nu este clar pentru toți cei implicați. La această situație se adaugă și multe mituri care se învârt în jurul proceselor de consolidare care sporesc nivelul de dezinformare.

Seismic Risc este o platformă de colectare și vizualizare de date despre clădirile cu risc seismic și detalii despre gradul de ocupare, informații utile despre consolidare, informații dedicate asociațiilor de proprietari și legislație explicată pe înțelesul tuturor.

SCHIMBĂRI

- Prin Seismic Risc se creează un punct de informare pe înțelesul tuturor cu privire la procedurile de consolidare;
- Platforma va ajuta oamenii să verifice stadiul evaluării propriului imobil și care sunt căile legale pentru a demara un proces de expertiză și reparații.

Cultural Patrimony at risk

Platformă de vizualizare a patrimoniului
cultural cu grad ridicat de risc

PROBLEME REZOLVATE

- Lipsește o evaluare clară a clădirilor cu risc seismic și a situației consolidărilor
- Lipsește o evaluare a tuturor clădirilor care prezintă risc

DESCRIERE SOLUȚIE

O parte uriașă a patrimoniului cultural din România ar putea fi distrusă în urma unui seism major. Pentru a putea aduce acest subiect pe agenda publică și pentru a putea evalua dimensiunea reală a pierderilor dacă acest lucru s-ar întâmpla avem nevoie de un loc în care toate aceste clădiri sau monumente să poată fi indexate, centralizate și evaluate ca importanță și impact în cazul în care ar dispărea, pentru a putea aduce din ce în ce mai mulți actori împreună cu scopul de a le salva.

Această platformă este un website dedicat centralizării acestor clădiri și a informațiilor relevante despre ele într-o manieră interactivă, simplu de parcurs, cu date ușor de înțeles și vizualizat pentru a crește interesul media cu privire la acestea, dar și al publicului larg care poate să acționeze pentru a le salva de la dezastru.

SCHIMBĂRI

- Creștem astfel gradul de informare cu privire la patrimoniul cultural de pe teritoriul României;
- Încurajăm publicul să ia măsuri și să contribuie la salvarea și consolidarea monumentelor și clădirilor de patrimoniu din întreaga țară.

ABC Accesibilizare

Ghid pentru accesibilizarea transmiterii de informații pentru persoanele cu dizabilități

PROBLEME REZOLVATE

- Nu există conținut accesibilizat pentru persoanele cu dizabilități

DESCRIERE SOLUȚIE

În prezent există foarte puține informații disponibile și deloc accesibile pentru toate tipurile de dizabilități. De asemenea, nu există o estimare clară a numărului și localizării exacte a tuturor persoanelor cu dizabilități din orașele vulnerabile.

ABC Accesibilizare este un ghid care vine în sprijinul tuturor celor care transmit informații către publicuri formate din persoane cu dizabilități pentru a ajuta la o mai bună propagare a acestor comunicări. Ghidul ajută și la identificarea gradului de accesibilitate al unei platforme și prezintă cele mai simple măsuri pe care le poate lua orice dezvoltator de soluții în domeniu pentru a include categoria aceasta de populație vulnerabilă.

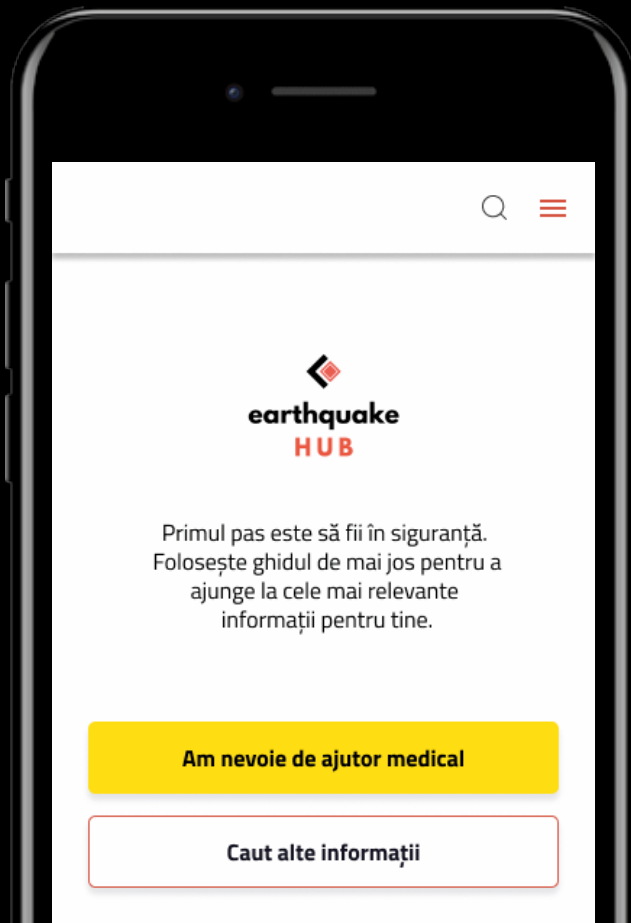
SCHIMBĂRI

- Creșterea gradului de accesibilizare al informațiilor cu privire la situații de urgență pentru persoanele cu dizabilități;
- Creăm astfel un ghid de bune practici de accesibilizare a conținutului digital.

Earthquake Hub

Punct unic de căutare și de centralizare a tuturor informațiilor în caz de cutremur

PROBLEME REZOLVATE

- Distribuția inegală de informații în teren
- Diseminarea știrilor false pe canalele de social media
- Nu există conținut accesibilizat pentru persoanele cu dizabilități
- Mass media nu acoperă subiectul cutremurului și nu transmite informații referitoare la pregătire pentru situațiile de risc

DESCRIERE SOLUȚIE

În momentele imediat următoare unui dezastru major se va instala panica. Va deveni foarte dificil pentru orice persoană să își amintească pe ce website sau pe ce platformă ar putea găsi informații despre punctele de adunare, unde să meargă pentru a primi ajutor, cu ce autorități pot vorbi etc. Victimele au nevoie de un instrument simplu, la îndemână, care să le permită să caute tot ce le trebuie și să primească informații repede, concis și să fie îndrumate către liste clare de ONG-uri, autorități sau alte entități care le pot oferi ajutor.

Earthquake Hub este un centralizator de resurse utile organizate în jurul unui motor de căutare care va ajuta pe oricine să găsească informații utile în caz de dezastru - de la spitale, centre de ajutor, adăposturi, proceduri legale, informații legate de eforturile de intervenție, alte aplicații digitale utile etc.

SCHIMBĂRI

- Un unic punct de informare care conține cele mai importante date necesare populației;
- Un motor de căutare care ghidează utilizatorul pentru a găsi rapid informațiile de care are nevoie;
- O metodă accesibilă, disponibilă tuturor, necondiționată de existența unei aplicații pre-instalate pe telefonul mobil.

Digital Assessment Map

Colectare de date din teren
despre situația clădirilor după seism

9:41 📶 📶 🔋

< Evaluare tehnică de urgență

01 — 02 — 03

DATE
GENERALE

EVALUAREA
IMOBILULUI

SEMNAȚURĂ
SI TRIMITERE

Inspecția a fost efectuată de:

Teodor Manciu

Unitatea militară/structura:

ISC Iași

Data/ora

12.02.2021 20.03 ☰

PROBLEME REZOLVATE

- Nu va exista o evaluare rapidă a infrastructurii
- Oamenii nu vor ști dacă sunt în siguranță în clădiri după un seism

DESCRIERE SOLUȚIE

Resursa umană de expertizare este una redusă iar procesul de evaluare al clădirilor și marcarea lor este unul anevoios care va dura mult timp după un cutremur. Procesul este acum analog, iar populația de experți este redusă, în special la nivelul orașelor mici.

Digital Assessment Mapp este o aplicație cu două componente, una mobilă și un web app prin care orice instituție care are nevoie să colecteze date pe baza unor formulare standardizate pot să o facă cu ușurință. Un administrator poate să creeze formularele de colectare (care permit de asemenea și semnătură digitală pentru agenții care completează aceste formulare în teren) și poate atribui conturi de agent pentru orice persoană care va face evaluarea în teritoriu. Datele sunt agregate și se pot crea raportări și vizualizări de informații pe baza acestor informații în funcție de nevoile de raportare ale fiecăruia. Sistemul poate fi disponibil și pentru organizații care derulează activități de colectare de informații din teren.

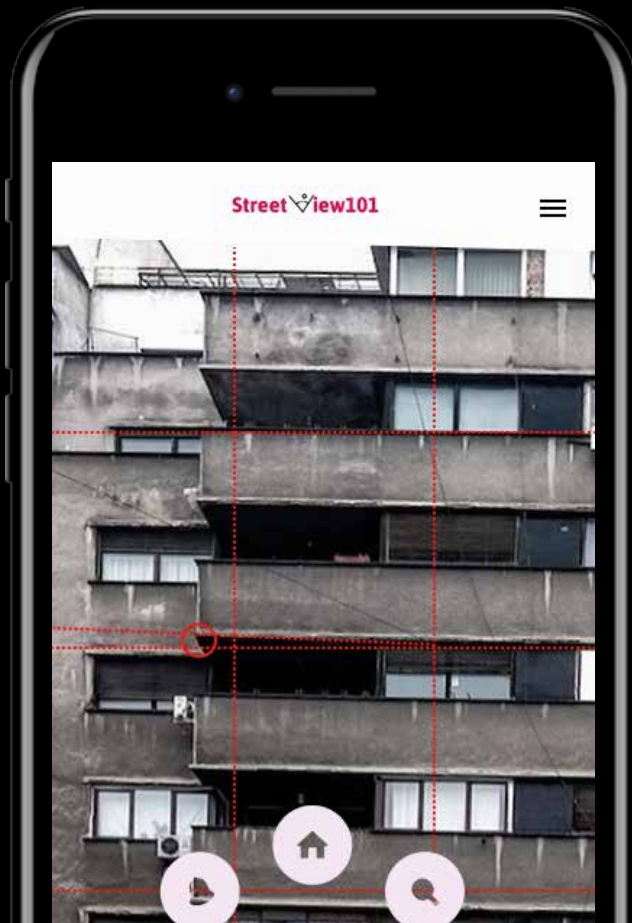
SCHIMBĂRI

- Cu ajutorul acestui sistem instituțiile pot colecta în timp real date statistice despre situația clădirilor atât în etapa de evaluare tehnică de urgență cât și în cazul celei pe termen lung;
- Consolidarea informațiilor poate ajuta în coordonarea eforturilor de eliberare a căilor de acces și de permitere a revenirii populației în clădirile considerate sigure.

Street View 101

Colectare de informații din teren imediat
după un cutremur major

PROBLEME REZOLVATE

- Nu va exista o evaluare rapidă a infrastructurii
- Lipsa unei infrastructuri de comunicare

DESCRIERE SOLUȚIE

Street View 101 este o aplicație web cu ajutorul căreia oamenii vor putea transmite imagini foto și video din teren. Informațiile centralizate vor putea genera o serie de hărți care pot indica ce drumuri sunt blocate sau în pericol de colaps și ce clădiri sunt avariate sever.

Platforma are integrat un modul de analiză vizuală prin care cu ajutorul camerei telefonului ar putea calcula superficial care sunt șansele ca un imobil să cadă sau părți din acesta să se prăbușească (pe baza unor indicatori prestabiliți). Datele ar putea fi astfel colectate pentru a putea vedea care sunt zonele cu riscuri considerabile, informație utilă atât pentru cetățeni cât și pentru echipele de salvare, pentru realizarea de analize și planificarea de intervenții, dar și pentru a documenta efectele cutremurului.

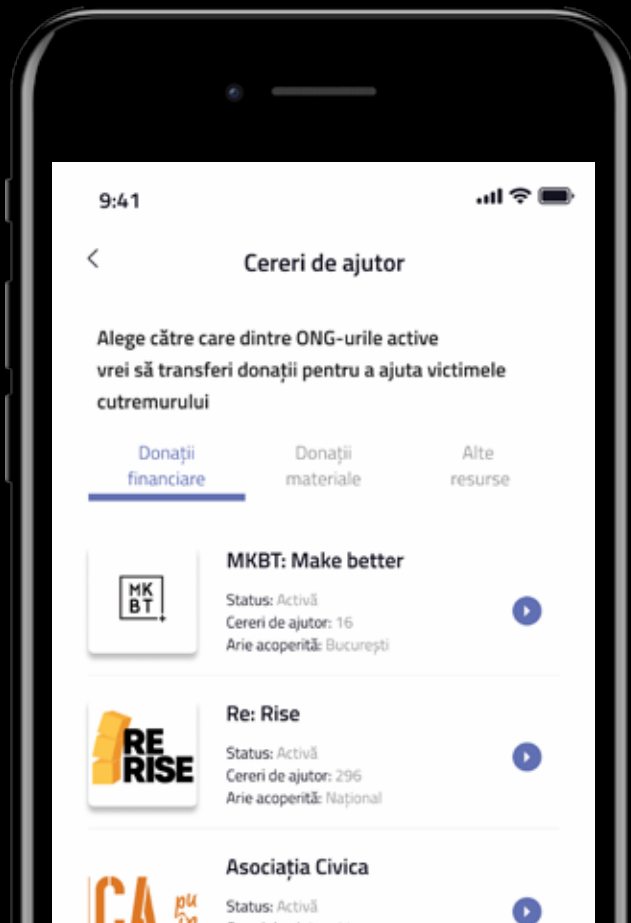
SCHIMBĂRI

- Această platformă va permite colectarea în masă de informații despre starea unui oraș imediat după un cutremur;
- Oamenii vor putea contribui cu informații la o bază de date agregată;
- Oricine va putea accesa și folosi aceste informații pentru realizarea de analize post cutremur.

Aid Management Hub

Platformă centralizată pentru distribuirea
donațiilor materiale și financiare

PROBLEME REZOLVATE

- Nu va exista o distribuție uniformă de resurse
- Lipsa unei estimări clare de consum al resurselor disponibile
- Lipsa de predictibilitate a resurselor disponibile și a mecanismelor de distribuție

DESCRIERE SOLUȚIE

Pentru românii din diaspora, dar și pentru cetățenii din alte state va fi dificil să contribuie cu resurse materiale și financiare la eforturile de salvare și reconstrucție, fără a avea o bază de date cu organizațiile cele mai potrivite pentru a facilita acest ajutor. Problema cu care se vor confrunta acești donatori este cea de validare a grupurilor calificate și capabile să distribuie resurse în teritoriu, la care se adaugă și cea de trasabilitate a donațiilor pentru a evita riscul de a fi trimis resurse către un organism fictiv.

Aid Management Hub listează ONG-uri verificate și validate care, în eventualitatea unui dezastru major, vor avea capacitatea de a colecta și distribui resurse în teritoriu pe bază de nevoi clare formulate fie de persoane fizice, fie de alte ONG-uri sau instituții. Soluția este o platformă care permite listarea de nevoi punctuale de resurse materiale și/sau financiare, corelarea acestora cu ONG-urile care au capacitatea de a le administra precum și oferirea de mecanisme simple pentru donatori de a transmite ajutorul pe care vor să îl ofere (de exemplu servicii de transport).

SCHIMBĂRI

- Prin acest hub asigurăm diseminarea ajutorului acolo unde este cea mai mare nevoie de el în teren;
- Organizațiile prezente sunt verificate și confirmate, iar donatorii pot avea încredere în ele;
- Se asigură un tracking de bază al donațiilor pentru cei care contribuie.

Shelter People Database

Motor de căutare pentru persoanele
dispărute după un seism major

PROBLEME REZOLVATE

- Oamenii nu vor ști unde să își caute rudele și prietenii și nici unde să se adăpostească
- Lipsa de informații despre persoanele dispărute

DESCRIERE SOLUȚIE

După un cutremur principala preocupare a oricui va fi să își găsească rudele și prietenii. În primă etapă vor suna la serviciul de urgență încercând astfel acest serviciu cu întrebări la care serviciul nu ar putea să răspundă din lipsa unor baze de date integrate la nivel național. Ca prim pas în construirea unui sistem de căutare a persoanelor dispărute am putea să începem cu adăposturile în care vor fi ținuți oamenii care rămân fără cazare. Propunem crearea unei baze de date de imagini cu oamenii din adăposturi, atunci când aceștia ajung deja acolo.

La înregistrarea în adăpost pot fi montate camere de luat vederi care să înregistreze persoanele care intră în ele. Acestei baze de date îi poate fi asociat un simplu image search engine prin care o persoană poate să încarce o fotografie cu cel/cea pe care o caută și sistemul va identifica în baza de date imagini cu persoane similare pentru a-i ajuta în identificarea locului în care se află persoana căutată.

SCHIMBĂRI

- Românii din diaspora și din țară vor putea să își caute rudele și prietenii în adăposturi, digital, ușor și accesibil;
- Ridicăm astfel presiunea de pe echipele de intervenție și decongestionăm parțial aglomerările de persoane care nu au nevoie de asistență medicală dar care își caută rudele în spitalele de campanie.

House to Home

Ajutor pentru persoanele
rămase fără locuință

The image shows a smartphone displaying the House to Home app. The app has a blue header with the logo, a search icon, and a menu icon. Below the header, there is a navigation bar with three tabs: 'Detalii cazare', 'Imagini', and 'Reguli cazare'. The main content area is a form with the following sections:

- Tip de cazare**: A text input field containing 'Cameră în apartament'.
- Adresă**: A text input field.
- Disponibilitate**: Two date input fields, both containing 'zz/ll/aa'.
- Număr de persoane**: A text input field containing 'Număr de persoane'.

PROBLEME REZOLVATE

- Oamenii nu vor ști dacă sunt în siguranță în clădiri după un seism
- Nu va exista o distribuție uniformă de resurse

DESCRIERE SOLUȚIE

House to Home este un serviciu de tip AirBnb care va ajuta persoanele care au rămas fără adăpost să primească sprijin în cazul în care și-au pierdut locuința. În platformă se pot înregistra persoane care pot pune la dispoziție camere sau spații de cazare pentru persoanele care locuiesc în adăposturile puse la dispoziție de autorități.

Cei care se înregistrează drept gazde în sistem vor trebui validați de administratorul platformei, care este și cel care aprobă cereri de ajutor și realizează matching-ul dintre actori în funcție de disponibilitatea de spațiu, de timp și de alte criterii legate de preferințele gazdelor sau de nevoile de accesibilizare atunci când este vorba despre persoane cu dizabilități sau care au nevoie de tratamente speciale.

ȘCHIMBĂRI

- Sistemul House to Home va facilita oferirea de ajutor imediat după un seism, încurajând persoanele să se ajute între ele;
- Asigurăm astfel și un mecanism prin care oamenii să poată beneficia de un cămin și de sprijin pe perioada în care încă nu sunt relocați în locuințe sociale sau de necesitate.

Seismic Watchdog

Platformă de monitorizare
a efectelor post seism

PROBLEME REZOLVATE

- Nu va exista o distribuție uniformă de resurse
- Lipsa unei estimări clare de consum al resurselor disponibile
- Lipsa de predictibilitate a resurselor disponibile și a mecanismelor de distribuție
- Vor exista eforturi de salvare inegale

DESCRIERE SOLUȚIE

Conceptul de data driven activism este abia la început, dar va deveni curând unul dintre cele mai importante instrumente în monitorizare și în creșterea gradului de implicare al populației în acțiuni comunitare. Pentru cei care își asumă rolul de analiști din societatea civilă în varii domenii, a avea suficiente date la dispoziție este esențial în formularea de propuneri și sesizări.

Seismic Watchdog este o platformă de vizualizare de date care va urmări implementarea planurilor de intervenție și a celor de reconstrucție și de revenire la starea de normalitate după un cutremur puternic.

Administratorul platformei, conform unei metodologii dezvoltate alături de experți în domeniu va monitoriza, colecta și analiza răspunsul în caz de seism pe termen mediu și lung. Platforma web permite colectarea de informații și procesarea datelor cu privire la subiecte precum distribuția ajutoarelor financiare și materiale în teren, eforturile de salvare, reconstrucția clădirilor de patrimoniu și a celor rezidențiale etc. Aceste informații vor putea fi vizualizate simplu și pe înțelesul tuturor pentru a putea urmări implementarea acestor acțiuni.

SCHIMBĂRI

- Platforma va face accesibile informațiile de interes public și va crește gradul de transparență al administrației;
- Cu module de vizualizare de date agregate se vor putea identifica pattern-uri și situații concrete;
- Se va crea astfel o bază de informații cu privire la activitatea post-seismică menită să ajute populația.

Quake News

Informații oficiale, utile în combaterea
diseminării știrilor false

Cutremur cu magnitudinea 6,8 pe scara Richter în București

Un cutremur cu magnitudinea 6,8 s-a produs, marți noapte, în județul Buzău, la o adâncime de 127 de kilometri. Seismul a avut loc la ora 23.23.

Verifică întotdeauna informațiile pe care le citești cu sursele oficiale de informare în caz de dezastru major:

Cutremur cu magnitudine 5,4 pe scara Richter resimțit în București

Sursa: Departamentul pentru Situații de Urgență

PROBLEME REZOLVATE

- Distribuția inegală de informații în teren
- Diseminarea știrilor false pe canalele de social media
- Mass media nu acoperă subiectul cutremurului și nu transmite informații referitoare la pregătire pentru situațiile de risc

DESCRIERE SOLUȚIE

Odată ce comunicarea este restabilită, oamenii vor începe în mod natural să răspândească informații neconfirmate din panică și din lipsă de cunoștințe. Acest lucru poate provoca probleme majore și poate duce la creșterea nivelului de panică în rândul victimelor și al salvatorilor. Rețelele sociale vor favoriza diseminarea informațiilor neconfirmate ceea ce va duce la o mare pierdere de timp din partea autorităților pentru a explica ceea ce este corect și ce nu este.

Quake News este un add-on de browser care identifică în orice pagină web expresii cheie și adaugă peste acestea un info box care trimite la sursele oficiale de informare. Acest add-on de browser nu face verificarea propriu-zisă a știrii (ceea ce nu este posibil la acest moment), dar indică persoanelor care citesc o informație despre seism (sau subiecte conexe) de unde să se informeze corect.

SCHIMBĂRI

- Quake News va contribui la diseminarea surselor oficiale de informare pentru cât mai multe persoane;
- Acest instrument va oferi publicului o alternativă de verificare a informațiilor despre cutremur.

ECHIPA

Olivia Vereha
Program Lead &
UX Architect

Alexandra Brînzaniuc
Research &
UX Architect

Adelina Nicolov
UX/UI Designer

Radu Sofrone
UX/UI Designer

Bogdan Ivănel
Lead Researcher

Raul Rîtea
Program Assistant &
Researcher

Dragoș Costache
Researcher

Radu Ștefănescu
Software Architect

Irina Borozan
Tech Researcher

Oana Despan
Program Assistant

Codru Vrabie
Consultant

Cristiana Nistor
Research Consultant

Un program al

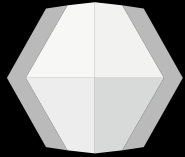
**Code for
Romania**

Susținut de

**Fundația
Vodafone
România**

**Code for
Romania**

**UPGRADING ROMANIA
ONE APP AT A TIME**

Civic Labs